

Letnik 1

Izdaja BLUES, d.o.o., Šoštanj

250 SIT

POPULIST

Številka 1

OD BRALCEV ODVISEN TEDNIK

torek, 17. junija 2003

Vsak dan v vsakem pogledu vse bolj napredujemo!

»Svakog dana u svakom pogledu sve više napredujem!« Se še spominjate avtosugestivnega prizora, ki ga je odigral Slavko Štimac v nekem jugoslovanskem filmu, ki se mu ne spomnim naslova? Kdor potrebuje prevod, naj si prebere naslov, ki sem ga za potrebe uvodnika zapisal v množini.

Veliko je bilo, hvala bogu, kritik na pilotno številko Populista. Bile so dobre in slabe, nekatere všečne, pri nekaterih sem bolj trdo pogoltnil slino, v glavnem pa so bile korektne in presenetljivo objektivne. Priznam! Najbolj sem se bal, da odziva ne bo.

Dragi bralci, seveda Populist še ni to, kar ustvarjalci menimo, da bi moral biti in bo. Vi si lahko privoščite več strogosti, saj za svoj denar pričakujete kvaliteto. Tako je in imate prav! Tudi mi smo strogi do sebe, vendar smo, po moje, kar objektivno ocenili, da bo pot do vsebinsko in oblikovno idealnega tednika kar dolga. Odvisna bo od velikega števila dejavnikov in eden najpomembnejših ste vi, kritični, nezadovoljni, radovedni in aktivni bralci. Če bomo zbudili vas, potem smo na dobri poti.

In kako vas zbuditi, vas, zaspane in od poplave informacij presite bralce!? S falconi in vladnimi stanovanjskimi aferami? Ne, tega so polni vsi mediji! S TV prenosi iz parlamenta? No, mogoče. Bomo vsaj videli, kaj delajo podpredsednica Irma in cvet naših poslancev. Z Jeliničičevo poroko? Kar blizu. Plemeniti gospod si je namreč utrgal cvet z naših travnikov.

Po drugi strani pa si mislim, zakaj žvečiti prežvečene teme! Mar nimamo tudi v teh štirih dolinah svojih falconskih zgodb, pa o njih nihče ne piše? Mar nimamo svojih »plemenitih«, ki ga tudi po svoje »žingajo«? Kaj delajo naši predsedniki naših »malih« občinskih vlad? Z našim »malim« denarjem! In ali so to res samo »male« teme?

V tej številki, če jo dobro povohate, že malce diši po zveplu. Pa se še niti dobro ogreli nismo! V naslednji bo še bolj! V tej številki se že kaže oris nekaterih stalnih rubrik, v naslednjih se bodo še bolj izostrile. Že v tem Populistu je nekaj več novih sodelavcev, krog se nezadržno širi. Prepričan sem, da bodo Populista prebrali pozorneje predvsem tisti, ki so pilota le ošvrknili.

Zakaj bi brali samo o »njihovih«, če lahko tudi o »naših«! Pa ne samo slabo, tudi dobro!

Saj sem že na začetku rekel: "Vsak dan v vsakem pogledu vse bolj napredujemo!"

Velenje gre po poti Wimbledon. Dobiva prvo travnato teniško igrišče v središču mesta. Populist še raziskuje ali investicija raste iz zasebnega ali javnega denarja. Foto: Jurij Vižintin

OB LEGALIZACIJI:

- Kaj pa ta tu med nami?
- Zanič penzijo ima, pa je prijavila obrt!

Jože Krajnc, NK
Era-Šmartno:

»Ne, ne, mi ne kupujemo! Mi smo dobri. Mi prodajamo!«

2 torek, 17. junija 2003

REALIST

številka 1

Kebrovo leto

Včasih smo jih zapirali, kebre mislim. V steklene kozarce od marmelade. Z njimi smo potem nahranili kokoši. Da so bila jajčka bolj debela.

Zdaj je drugače. Kebri so varni pred mano. Tako kot še nekateri škodljivci. Škoda, da sem tako rada »špricala« pouk! Veliko več bi se lahko naučila. Morda so škodljivci na nek način tudi koristni. Tako pa ...

Tudi država Slovenija ima kebre. Takšne in drugačne. Najbolj poznan je minister, ki nosi tak priimek. Vsi ga poznajo in njegov zakon prav tako. Eni mu ploskajo, drugi se obupani držijo za glavo. Omenjeni zakon je bil namenjen v prvi vrsti mladini. Omejitve pri prodaji alkohola naj bi zmanjšale porabo le-tega v korist zdravjav državljanov. In rezultati?

Moj mali sine (dve glavi višji od mene in vsaj sto procentov pametnejši, kar se tiče življenja v življenju) mi je strokovno razložil učinke zakona na mladino v Velenju: »Še vedno hodimo v park ob Paki in na velenjski grad, če se nam ljubi.« Seveda sem bila radovedna, kaj tam počnejo. »Nič, pogovarjamo se.« Krasno, si mislim. Mladina se zna zabavati tudi brez alkohola in ne posnema nas, starih, ki ne znamo imeti piknika brez piva. Toda! Zelo hitro me je postavil na realna tla.

»Zdaj se hodi na 'bubo',« me podučil. Seveda še nisem slišala zanjo. Vprašam ga, ali je to kakšno novo pecivo iz KSC. »Pa kje ti živiš, mati!« me prijazno nadere in gleda z višine. »To je trava.« Nič mi ni jasno, kakšna trava neki, vrtam dalje. »Ja trava! Namesto cigaret. Je veliko bolj zdrava, pa še bolje se počutiš.« Šele takrat se mi prižge zelena lučka. Mamila!!! Panika!

Kako je to mogoče? Nič koliko predavanj, učnih ur, pogovorov - on pa mi tako brezskrbno pripoveduje o travi. Takoj začnem vrtati vanj, ali tudi on hodi na »bubo«. »Občasno. Mi ne odgovarja njen okus.« Skoraj bi me kap! Kaj pomeni ta občasno, enkrat na mesec, vsak dan? Čisto sem znorela! Naštevava sem mu vse, kar sem se spomnila o zasvojenjih. In njegov odgovor? »Pa kaj delaš paniko, saj danes to vsi vlečejo.« Spet sem bila pred novim vprašanjem. Si mar mladina namesto poceni vina zdaj kupuje mamila?

Ob tem spoznanju mi je zatrepalo srce. Kadarkoli odide zdoma, me je strah. Bojim se za njegovo življenje, prihodnost. Vsak dan ga opazujem, tako da mi velikokrat reče, da sem popolnoma znorela. Ne znam si pomagati. Njegova odkritost je porušila moj mir. Čeprav se ni spremenil in vem, da se zna varovati skušnjav sodobnega sveta, se bojim. Tolaži me misel, da nisem edina. Pogovarjam se s starši, z mladostniki, z otroki, s starejšimi, s sosedi, sorodniki. Tudi njih je strah. Vsi nosimo v sebi strahove. In vedno več jih je. Je potem mar čudno, da se ljudje zatekajo v pozabe?! Takšne in drugačne.

Noben zakon tega ne bo odpravil ali omilil. Dokler se ljudje ne bodo ozrli v notranjost in se soočili s strahovi, ki jih preganjajo, tako dolgo se ne bo prav nič spremenilo. Še vedno bomo na ulicah srečevali omamljene ljudi, ki jim je vsaj tisti trenutek lepo in jih ni strah. S treznostjo pa se bojazni še podvojijo. Začaran krog čustvene nemoči.

Milojka Mohor

Vse več partnerskih šol ob meji

Mladi bodo oblikovali skupno prihodnost

Sodelovanje poklicnih šol obmejnih področij Avstrije in Slovenije v okviru povezovanja v EU preko programov PHARE teče že od leta 1996. Eden od ciljev je poiskati partnerske poklicne šole za izmenjavo izkušenj. V tem procesu je uspešna tudi Poklicna gostinska in lesarska šola Slovenj Gradec z ravnateljem Ivom Škodnikom. Po posredovanju Slovenske gospodarske zveze iz Celovca so se tokrat povezali s šolama iz južnega dela avstrijske Koroške.

V petek, 6. junija, je pripelo v Slovenj Gradec šestindvajset dijakin in dijakov drugega letnika Kmetijske gospodinjne šole Doberla Vas in Kmetijske šole Velikovec. Mladi v spremstvu direktorice Rosemarie Miglar in učitelja Jordana Aloisa so spoznavali znamenitosti mesta Slovenj Gradec, prisostvovali zaključnim izpitom pri predmetih kuharstvo in strežba kot gostje šolske restavracije, si ogledali učilnice in se pogovorili o učnem programu. Popoldan pa so skupaj z dijakinjami in dijaki ter učitelji - gostitelji sodelovali na prireditvi Odprta vrata Slovenj Gradca in obiskovalcem s stojnic ponudili tudi tipične koroške jedi. Gostitelji so ponudili furmanski golaž s polento, postrežen iz kotlička, štruklje na šest načinov, ocvrt bežeg, gostje pa so popestrili ponudbo s kašo iz ribancev z okusom cimeta, s polnozrnatim kruhom s skutinim namazom, salama mi in slanino in s koroškimi

Del sodelujočih na prireditvenem prostoru v Slovenj Gradcu, med njimi (druga z leve) direktorica Gospodinske šole iz Doberle Vasi Rosemarie Miglar in ob njej ravnatelj Poklicne gostinske in lesarske šole Ivo Škodnik.

šarkljem z raznimi nadevi. Med kulinaricnimi užitki je potekal še kulturni program, ki so ga sooblikovali gostje z venčkom ljudskih plesov; tudi sicer so bili vsi oblečeni v koroška ljudska oblačila.

Iz pogovora z mladimi gosti, nekateri seveda govorijo slovensko, in z veseljih ob razgovoru si lahko slovenjgraška Poklicna gostinska in lesarska šola nadeja topel sprejem prihodnje leto v Doberli Vasi in v Velikovecu. Morda bo ravno različnost programov in načinov poučevanja koristila pri iskanju novih poti. Prihodnost brez mej v tem

delu Evrope in zaposlitvene možnosti to zahtevajo.

S. Š.

Odprta vrata Slovenj Gradca 2003

Že tradicionalna prireditev je potekala letos od 4. do 8. junija in je dodatno obogatila že tako bogato kulturno življenje tega mesta. Vrstile so se prireditve v zvezi z odprtjem prenovljene Meškove ulice, spominjali smo se stoletnice velikega požara v tem delu mesta, podeljena so bila priznanja četrtnih skupnosti mesta Slovenj Gradec, dogajala se je parada otroških idej, predstavili sta se gostinski šoli iz Slovenj Gradca in Dobrole vasi, nastopil je pihalni orkester, vrstili so se programi kulturnih društev Mislinjske doline. Prikazano je bilo ga-

šenje požara z gasilsko tehniko iz leta 1903 in odprta je bila razstava stare gasilske tehnike. Vzporedno je potekala 10. jubilejna slikarska kolonija na temo »Podobe Slovenj Gradca skozi stoletja«. Zaključek je predstavljal »srednjeveški tržni dan« v nedeljo 8. junija, ko se je mestno jedro za en dan spremenilo v srednjeveško tržnico s kulinaricno ponudbo tistega časa in prikazom obrti. Predstavljeni so bili srednjeveški plesi, nastopali so vitezi, bruhalci ognja, žonglerji, odvijalo se je sojenje čarovnic - skratka bolj ali manj uspešno

se je odvijal poskus, kolikor mogoče avtentično prikazati življenjski utrip iz davne preteklosti.

Organizatorjem in sodelujočim je treba priznati, da so vložili veliko dela, truda in dobre volje, da je prireditev uspeša.

Žal pa - kot vedno - obstaja tudi druga plat medalje, ki je manj lepa in ki je po nepotrebnem zasenčila prireditve in prekoračila mejo med kulturnim nastopom in neciviliziranim razbijaštvom. Gre za nastop glasbene skupine v noči med 7. in 8. junijem. Zelo povprečen program zabavne glasbe se je skoraj brez presledka odvijal od osme zvečer do tretje ure jutraj. Kot je že običajno, se je kvaliteta poskušala nadomestiti s kvantiteto. Povprečna izvedba povprečne skupine je bila podprta z mogočno ojačevalno tehniko, ki je bila navita do skrajnih meja tako, da je neartikulirano ropotanje, cvi-

ljenje in razgrajanje »osrečevalo« vsaj polovico mestnih prebivalcev, ki so, prikrajšani za nočni počitek, hočeš - nočeš sledili »kulturnemu programu«.

Policija je prejela kar nekaj telefonskih protestov ogorčenih občanov, odgovor pa je bil vedno enak. »Ne moremo ukrepati, ker imajo vsa potrebna dovoljenja za svoj nastop.«

Takšna utemeljitev me ne more zadovoljiti. Formalno je imela policija morda prav, dejansko stanje pa je narokovalo ukrepanje, ki pa ga nismo dočakali. Nivo hrupa je namreč daleč presegal za nočni čas dovoljenih 50-65 decibelov in je po moji oceni (ki ni bila čisto laična, ker sem pred leti sodeloval pri meritvah hrupa v železarni Ravne) na trenutke dosegal več kot 100 decibelov. Šlo je torej ves čas za jasno in nedvoumno kršitev še veljavnega odloka o javnem redu in

miru in občini Slovenj Gradec (Medobčinski uradni vestnik z dne 6. decembra 1985) in vseh poznejših sprememb in dopolnitev. Z vsemi »potrebnimi dovoljenji« za nastop je nujno in neločljivo povezano tudi brezkompromisno upoštevanje veljavnih občinskih odlokov in policija je imela dovolj zakonitih vzvodov, da ukrepa in necivilizirano početje spravi v red, vendar tega ni storila.

Preseneča me, da sicer sprotno ukrepa pri nočnem

vpitju in razgrajanju osamljenega pijančka, ki ima le en omejen učinek. Ko pa gre za masivno zvočno onesnaževanje, brezobzirno teroriziranje večine ter očitno kršitev veljavnih odlokov, pa obstaja opurtunistično neprizadeta. In se izgovarja na nekakšno formalna dovoljenja, ki so jih akterji nočnega dogajanja samovoljno prikrojili po svoje in jih brezobzirno, vede ali nevede, obšli in zlorabili.

Bogomir Celcer

Osnovnošolska spričevala naprodaj?

Če vam je v preteklih dneh vaš šoloobvezni otrok prinesel neugleden papirček, na katerem vam ravnatelj grozi z nekakšnim potrdilom o poravnavi finančnih obveznostih do šole, sicer da ... pozabite nanj! Najbolje bo, da ga vržete v smeti!

Decembra leta 1991 smo v slovensko ustavo v 57. členu zapisali: »Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev«. Kljub temu da je ustava najvišji pravni akt države, se nekatere osnovne šole nanjo poživljajo. Ali pa je morda kje le še kakšen zanesenjak, ki verjame, da je osnovnošolsko izobraževanje pri nas brezplačno?

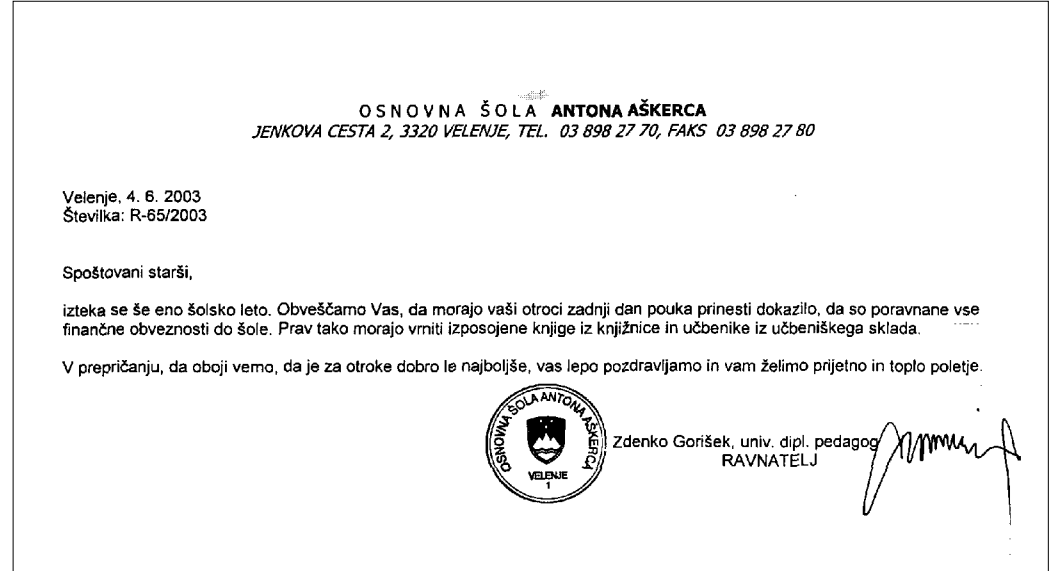
Lepo vas prosimo. Brezplačno? Se morda iz javnih sredstev financirajo oblačila in obutev osnovnošolcev, da ne bi pouka obiskovali goli in bosji? Staršem morda ni potrebno plačevati malic in kosil? Ali ti septembra le mimogrede skočijo v knjigarno, kjer jim ljubeznivo poklonijo 25 kilogramov učbenikov, šolskih zvezkov, svinčnikov, šestil in 1.423 ostalih malenkosti, ki jih njihovi otroci obvezno potrebujejo pri brezplačnem pouku? Menda ja! Pa tudi šola v naravi je brezplačna, kajpada. Da o raznih

magih in podobnih predavateljih, ki jih ravnatelj prijazen vabijo med učence, da jim med obveznim poukom čarajo lepšo prihodnost, sploh ne govorimo. Starši, ki so v dobri veri za svojega otroka naročili le šolsko malico, tako ob koncu meseca pretreseni strmijo v položnice, s katerih se jim z iztegnjeno roko veselo smehlja brezplačno šolstvo in ostali čarodeji.

Človek dobi občutek, da so naši ravnatelj nekakšna dobrodelna ustanova, ki ugodni vsakomur, ki ima pet minut časa in odtrgano idejo. Pokukajte enkrat na šolske hodnike! Verjetno boste že pri vходу butnili ob avtomat, naphan s strupi: koka-kola, gazirane pijače, čokoladice in pecivo s strupenimi aditivi ... Nekaj metrov stran pa prizadevne učiteljice otrokom razlagajo načela in prakso zdrave prehrane. Hecne so tele naše osnovne šole, ni kaj. Lastniki avtomatov, ki otrokom (staršem) izsesavajo denar, se ravnateljem za prijaznost seveda nikoli ne oddolžijo. To je že treba verjeti. Če kdo ne verjame, naj dokaže nasprotno.

No, tako to gre iz dneva v dan, iz meseca v mesec, v teh naših veselih šolah. Potem pa pride čas, ko je potrebno raz-

deliti spričevala. Spričevalo je plačilo (za znanje, namreč), so se nekega dne domislili nekateri ravnatelj, in če je tako, pa naj ga starši plačajo. Naj plačajo vse tiste čarodeje, sumljive predavatelje, brezplačne šole v naravi in ostale obšolske dejavnosti, ki so jih otrokom blagohotno vsiljevali v času rednega in obveznega pouka, pa jih zaradi starševske ozkosrčnosti in zadržtosti med letom niso plačali! Če tudi zdaj ne bodo, potem pač ne bo spričeval, so razmišljali. Motil jih je le tisti hinavski 82. člen zakona o osnovni šoli, ki pravi, da »osnovna šola izda učenec spričevalo ob koncu vsakega razreda. Spričevalo je javna listina.« Hinavski je ta člen zato, ker nič ne piše, da spričeval ni potrebno izdati, če starši med letom niso plačali čarodejev. In so prišli na genialno idejo: staršem bomo napisali, da morajo do zadnjega dne šolskega leta obvezno prinesiti dokazilo, da so poravnali vse »denarne obveznosti« do šole, grožnjo, da v nasprotnem primeru ne bo spričeval, pa bodo izpustili, da ne bi slučajno zatežili šolski inšpektorji. Pa saj tega tudi ni potrebno zapisati: če bo dovolj ostro in če bodo podarili zadnji dan pouka (ko

se delijo spričevala), bo vsakemu bebcu (staršu) jasno, da se bo v primeru, če ne bodo plačali, zadnji dan zgodilo nekaj neprijetnega. In kaj se lahko zadnji dan šole naredi neprijetnega? Pravzaprav le dvoje: ali učenec ni izdelal, ali pa nihče ne izve, ali je sploh izdelal. Slednje se zgodi takrat, ko ni spričevala. Genialno. Ker pa se vedno najdejo tudi takšni primerki staršev, ki tega genialnega miselnega toka ne bi razumeli, bodo učitelji učencem ustno (pozor, le ustno, da ne bo kakšnih nebodigatreba papirjev!) razložili kruto resnico v vsej njeni razsežnosti. Z obveznim (ustnim) na-

vodilom, da naj z njo takoj in še danes seznanijo starše.

Takole je eden od ravnateljev, sicer diplomirani pedagog, 4. junija letos razveselil starše vseh otrok, ki se gredo v njegovi šoli brezplačno šolanje:

Pedagoško in zvito, da je kaj! Ravnatelj pravi, da morajo otroci prinesiti dokazilo ... Morajo in pika! In to mla-doletni otroci, ne starši! Zelo pedagoško! Pozabil je sicer dodati, da lahko otroci dokazilo dvignejo na tramvaj komandi vsak delavnik med 2. in 3. uro zjutraj in to na osnovi 23.232. člena o brezplačni osnovni šoli, ni pa najbolj zatelebanim staršem zamolčal pedagoške maksime, po kateri vozi njegova osnovna šola d.o.o.: »V prepričanju, da oboji vemo, da je za otroke dobro le najboljše ...«. No, in kaj je najboljše? Denar vendar, z njim si lahko kupiš tudi grenak nasmeh staršev, ki so se naveličali (nezakonitih) pedagoških prijemov ravnateljev brezplačnih osnovnih šol.

Toda počasi, le počasi! Kdo pa lahko dokaže, da so vsi, ampak res prav vsi ravnatelj osnovnih šol v naši deželi inteligentni, razumni, pravno podkovani in izobraženi ljudje? Naj vrže kamen tisti, ki si upa! Torej: tudi tisti starši, ki med šolskim letom morda (upravičeno) niso plačali računa za katero od ravnateljev domislic, ki jo je v času rednega pouka zvito izpeljal s pomočjo svojih zunanjih in dobro plačanih čarodejev, lahko mirno spijo. V primeru, da bi kakšen pogumen in razvnet ravnatelj preprečil izročitev spričevala njho-

vemu otroku, ga čaka Zakon o šolski inšpekciji, ki pravi:

»Izredni nadzor (v šoli) se opravi na podlagi pobude otroka in udeleženca izobraževanja, starša, skrbnika, rejnika, sveta staršev, skupnosti dijakov, predstavnika reprezentativnega sindikata v vrtcu ali šoli ali zaposlenih v vrtcu ali šoli. Inšpektor je dolžan pobudnika obvestiti o dejanjih, ki jih je opravil v zvezi s pobudo in o izvršenih ukrepih, če ta tako zahteva (11. člen)«, in: »Nadzor se nanaša na: ... uresničevanje pravic in dolžnosti otrok in udeležencev izobraževanja, uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev, ki ne sodi v pristojnosti drugih inšpektoratov ..., vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin, ... namensko porabo javnih sredstev, določanje višine prispevkov staršev in njihovo namensko porabo, ... opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v skladu s koncesijsko pogodbo (12. člen)«.

Če ni spričevala, je pa prijava, tudi anonimna, če se bojite. Enostavno, kajne? Da bo še bolj, prilagamo naslov: Inšpektorat RS za šolstvo in šport, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, v vednost: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, minister dr. Slavko Gaber, Trg osvobodilne fronte 13, 1000 Ljubljana. Sicer pa to verjetno niti ne bo potrebno. Če smo prav obveščeni, so se na časnik Populist naročili tudi na Inšpektoratu RS za šolstvo!

Kemal Conta

radio @ alfa
103,2 & 107,8 MHz
vsak dan 36 ur

Slovenj Gradec

Sto let Meškove ulice po požaru

V knjižnici Ksaverja Meška v Slovenj Gradcu je pred dnevi potekalo zanimivo predavanje na temo Meškova ulica skozi stoletje – od uničujočega požara do danes. Ob tem je bila postavljena tudi razstava z arhivskimi fotografijami, ki jo je tako kot predavanje pripravil prof. zgodovine Jože Potočnik.

Ulica nosi s sabo pravo zgodovinsko pričevanje, ki se je na žalost pričelo ravno s požarom 10. maja pred stotimi leti, v katerem je bilo uničenih 88 stanovanjskih in gospodarskih poslopij, zvonik cerkve sv. Elizabete in nekatere stavbe na Glavnem trgu. Pri gašenju požara, ki je trajalo kar 47 ur, so sodelovale gasilske enote iz Celja, Maribora, Šoštanja in Celovca. O tem je tudi v časopisnih arhivih precej zapisanega.

Zgodovina Meškove ulice je sicer silno bogata, ne samo zaradi požara, pač pa tudi zaradi znanih ljudi, ki so živeli tod pred desetletji in še danes. Ulica je dobila ime po duhovniku in pisatelju Ksaverju Mešku, prvemu častnemu občanu Mestne občine Slovenj Gradec. V tej ulici je živel tudi prvi župan dr. Alojz Bratkovič, nekaj let je tu živela pisateljica in odvetnica dr. Ljuba Prenner, v tej ulici pa je bila doma tudi babica Marija Ovčar, ki je na svet pomagala kar 3200 do-

jenčkom v Mislinjski dolini, je med predavanjem poudaril prof. Potočnik.

Tudi danes tu živijo mlajši, a prav tako znani rodovi – rodbina Murkovih, tu sta živela umetnika Pino Poggi in Sašo Vrabič, ulica pa je dala tudi dr. znanosti Dimitrija Krajnca.

Ulica je danes povsem prenovljena. Postala je urbano središče, ki pa vendarle še nosi pridih svoje prvotne podobe. Slovenjgradčani so

lahko nanjo upravičeno ponosni, zato tudi ni čudno, da se je predavanja udeležilo veliko ljudi, med njimi tudi

župan MOP Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar.

Lidija Verdnik
Foto: Drago Verdnik

Motiv s koroške panjske končnice na novi poštni znamki

Pred leti je Mestna občina Slovenj Gradec odkupila Čarfovo etnološko zbirko in jo zaupala Koroškemu pokrajinskemu muzeju Slovenj Gradec. Del teh ljudskih biserov so tudi panjske končnice, zgovorni »grafiti« s čebeljih panjev, ki izdajajo marsikaj iz življenja naših prednikov. Ena od njih je prišla z doma-

čije Ledinek iz Zagrada pri Prevaljah, na njej je letnica 1897 in uprizarja »ogrebanje roja«, oziroma kako čebelarji ulovijo divji čebelji roj.

Avgusta letos bo v Ljubljani svetovni čebelarški kongres »Apimondija«. V ta namen so od tristo motivov s panjskih končnic izbrali ravno »ogrebanje roja« iz Čarfo-

ve zbirke. Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec je v sodelovanju s Pošto Slovenije predstavil tudi priložnostno poštno znamko »Ogrebanje roja«, ki je izšla prva v seriji »Panjske končnice«. V naslednjih šestih letih jih bo izšlo šest, na prihodnji bo satiričen motiv.

V Koroškem pokrajinskem muzeju Slovenj Gradec pa so ob slavnostnem izidu poštne znamke odprli tudi priložnostno razstavo panjskih končnic in poštne znamke iz etnološke serije »Slovenija in Evropa v malem«.

Ajda Prislan

Panjska končnica »ogrebanje roja«

Poštna znamka z motivom panjske končnice

Podelitev srebrnih plaket

Na letnem občnem zboru območnega združenja borcev in udeležencev NOV Slovenj Gradec so na predlog območnega odbora ZZB NOV Slovenj Gradec in na predlog odbora aktivistov OF Šaleško Mislinjskega okrožja ter glavnega odbora za ZZB NOV Slovenije sprejeli sklep, da se podelijo zlate in srebrne plakete za aktivno delo v borbenski organizaciji in širše v raznih komisijah in odborih zaslužnim tovarišicam in tovarišem:

Zlato plaketo je v Ljubljani že prejel tovariš Milan Razdevšek. Srebrne plakete je podelil član glavnega odbora ZZB NOV Slovenije, tovariš Oto Slemenik, katere so prejeli: Anica Meh – Podgorje, Vranjek Ivanka – Šmartno, Panjek Jože – Razbor, Tamše Stanka – Slovenj Gradec, Japel Mojca – Stari trg in Marzel Krenker Marija – Vodriš.

Stanko Hovnik

Na birmo s konjem

V teh poletnih mesecih se po naših krajih vrstijo birme, kjer birmanci prejemajo zakrament svete birme. K birmi v cerkev sv. Vida na Završe pri Mislinji je šla Janja Plevnik iz Kozjaka pri Mislinji. Za nenavaden, na vasi razumljen kot spektakularen prihod deklice k birmi se je odločila njena botra **Leonarda Pirmanšek**, zdravnica, ki ima zasebno ordinacijo v Mislinji, sicer pa predsednica Cross country kluba na Legnu pri Slovenj Gradcu, k sodelovanju pa je povabila še leško koroško konjenico. Birmanko Janjo Plevnik na konju (na sliki) je k

birmi spremljalo okoli dvajset konjenikov na okoli dva kilometra dolgi poti k cerkvi sv. Vida na Završe nad Mislinjo. Za mlado Janjo bo to prav gotovo nepozabni dogodek.

(fj)

Dršijo splavi - flosi

Splavarstvo se je na območje Gornje Dravske doline precej uspešno vrnilo. Tako v Javniku pri znani flosarski gostilni stojita na obrežju Drave kar dva, seveda za turistične potrebe prirejena splava, ki pa imata svojo zasnovano vendarle v originalni "flosarski" izvedbi. Veliki flos in seveda pravo flosarsko gostišče pa vas pričakujeta tudi pri Gortini. Kar za dober avtobus je prostora na splavu kakor tudi kasneje v gostišču, ki tudi po opremi nakazuje ostanke nekdanje flosarske gostilne. Pa tudi sicer so postanki v teh splavarskih gostiščih prijetni. Ljudje večinoma vedo, da je pravi slovenski izraz za velik kup lesa na deroč reki splav. Toda v teh krajih se je tako udomačil izraz "flos", da se mu ljudje v pogovoru nikakor ne izogibajo. Morda bi bilo prav, če bi jim ta njihov flos in flosarje pustili, in to kljub hvalevredni skrbi za naš slovenski jezik. Ni čudno, da je v spominu ljudi še nekdanja ljudska razdelitev dežele. Tam od Fale navzgor ob Dravi pa na obeh bregovih je bila dežela flosarjev, holcarjev in glažutarjev. Pri Votli peči se je pričela dežela fužinarjev, pri Mežici pa se je pričela dežela rudarjev. Kovači so si izbrali svoj "ruml" s tolčenjem ob bistrjih potokih, ki so jim gnali repače in mehove. Na kmete in furmane pa so nekako kar pozabili, mar ne?

kw

S športom proti kajenju

Učenci šestih, sedmih in osmih razredov OŠ Muta so na začetku šolskega leta slovesno podpisali obljubo, da v tem šolskem letu ne bodo prižgali cigarete. Zaključek akcije je potekal ob zaključku šolskega leta, ko so na šoli pripravili kratek program na temo "Dan brez tobaka". Učenci so pripravili slikovne panoje in še enkrat opozorili na škodljivost kajenja.

Učence sta ob tej priložnosti obiskali tudi članici koroškega društva za boj proti raku Ivica Podrzavnik, dr.med., in višja medicinska sestra Slavica Urnaut.

Izžrebani učenci, ki so sodelovali v akciji in podpisali obljubo, da si v tem šol. letu ne bodo prižgali cigarete, so dobili lepe praktične nagrade, in sicer športne rekvizite z namenom, da se s športom uprejo tobaku.

Podobno je bilo tudi na Osnovni šoli Brezno - Podvelka, kjer so prav tako šolarji skupaj z mentorji pripravili krajši program na temo "dan brez tobaka".

Izžrebani učenci so prav tako prejeli praktične nagrade.

Lidija Verdni

Pohod tečajnikov Znižajmo visok krvni tlak

Kabinet za zdravstveno vzgojo Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi organizira 19. junija pohod po gozdni učni poti Radlje. Pohod je namenjen vsem, ki so obiskovali tečaj "Znižajmo visok krvni tlak", pa tudi drugim, ki radi hodijo in imajo radi naravo. Pohod se bo pričel ob 16. uri izpred Radeljskega dvorca, sam pohod pa bodo vodili člani planinskega pevskega zbora Bricnik Muta, ki bodo poskrbeli tudi za družabni del pohoda, ki bo na cilju na Starem gradu. Pohod bo trajal približno tri ure.

liv

Že čez viadukt

Radeljski klanci so bili samo ena od vhodnih vrat v severni del naše dežele, na Koroško. Če ste se iz mariborske strani poskušali pretolči k nam, so vam ostali v spominu radeljski klanci, še zlasti v zimskem času, ko so tu obtičala skoraj vsa težja vozila. V času druge vojne so jih, zopet času in prometu primerno, skoraj vzorno uredili - tlakovali. Ampak ko so se tlakovci obrusili, so bili skoraj neprehodna ovira že ob najmanjši poledici. Koliko poškodovanih vozil, ljudi, kolikšna škoda! Šele v letu 1996, takrat že pod županovanjem Hermana Tomažiča, so klanca temeljito preplastili z asfaltom, tukajšnji župani pa so združeno zahtevali lažjo dostopnost v ta koroški žep. Tako se je začelo, tu prvi milijoni za odkup zemljišč za radeljsko obvoznico in viadukt, na drugi strani iz velenjske smeri pa urejanje ceste skozi Hudo luknjo in mislinjski klanec. Koroška se končno pričinja odpirati, so govorili ljudje. Kakor pa je navadno pri takih stvareh, nastanejo zapleti pri odkupu zemljišč, saj vsak vidi v tem tudi svojo priložnost, cene pa začnejo lesti v atmosfero. No kakorkoli že, v zadnjih dveh letih je zrasel zelo lep objekt, ki se je zdel projektantom najprimernejši, to je radeljski viadukt z dovozi, ki so dokončno odpravili zloglasne radeljske klanca. Ta viadukt je sodoben cestno-prometni objekt, na vsaki strani pa ima tudi pločnik za pešce in kolesarje. Prvi korak na cesti proti Koroški je storjen, pomeni veliko prometno izboljšavo, čaka pa še radeljska obvoznica, ki bo verjetno stala milijarde, saj se je tudi viadukt od projekta do gradnje kar nekajkrat podražil. Osnovni projekti in zamislil so sprejeti, storjeni so torej prvi koraki pri povezovanju Koroške z drugimi kraji Slovenije.

K. Waltl

Gostje iz japonske

Mesto Slovenj Gradec je 31. maja obiskala uradna delegacija iz Nagana na Japonskem, ki jo je sprejel župan mestne občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar. Ogledali so si staro mestno jedro, največ časa pa so preživeli v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec, kjer so si ogledali razstavo »Obmejni prostori fotografije Inge Morath«. Posebej zanje so pripravili izbor iz stalne zbirke slovenjgraške galerije, s poudarkom na grafikah Japonca Uena Makota. Predstavniki skupine Kejnči Nagazaua je povedal, da jih po svetu vodi sled za japonskimi likovnimi umetniki: v Naganu imajo tri galerije, a nobena ni tako lepa in velika kot v Slovenj Gradcu. Z njo se želijo tudi povezati kot s sestrsko galerijo.

Foto: Stanko Hovnik

Japonsko društvo in galerija Human S Art Museum Ueno Makoto Hangakan se še posebno trudita za mir, humanost in prijateljstvo med narodi. To je bil tudi moto razstave leta 1966, ko je Ueno Makoto razstavljal svoja dela v Slovenj Gradcu.

Gostje so prisluhnili tudi koncertu slovenskih pesmi tenorista Andreja Ažmana, obisk pa so zaključili s pokušnjo koroških dobrot ob harmoniki Boštjana Konečnika v gostišču Tina - Bošnik.

Stanko Hovnik

Šoštanj.info
http://sostanj.info
INFORMACIJSKO DRUŠTVO

Zlobna in kruta

Peti junij so razglasili za svetovni dan okolja in gotovo ne brez razloga. Čeprav se po zatrjevanjih strokovnjakov in še zlasti politikov razmere v okolju izboljšujejo in smo vsi že rahlo utrujeni ob tej temi, ji je gotovo potrebno posvetiti še veliko časa, prostora in energije. Slovenski minister za okolje Kopač je ob tej priložnosti izjavil, da se stanje na omenjenem področju tudi pri nas izboljšuje. Emisije smo uspeli zmanjšati na vseh področjih, razen v prometu.

foto: Marija Lebar

Tako na prvi pogled bi se z njim strinjala. Če se spomnim nekaj let nazaj, ko sem opazovala rjavenje smreke, propadanje bukve in drugih dreves, je stanje sedaj gotovo boljše. Izpusti v zrak so se v naši dolini nedvomno zmanjšali. Vendar imamo prebivalci Šaleške in Mežiške doline z degradacijo okolja preveč slabe izkušnje, da bi kar takoj verjeli.

Hkrati s prej omenjenimi ugotovitvami pa je menda v Sloveniji (kot tudi drugod po svetu) ugotovljeno, da je odstotek še popolnoma čistih voda zastrašujoče nizek. Pomislili bi, da je vsaj v tako nedostopnih kotičkih, kot so naše gore, voda še čista. Pa se spomnimo, da je nekje nad nami planinski dom ali kočja, kjer so stranišča na vodno izplakovanje, kjer perejo posodo z detergenti, umivajo okna s čistili in tako dalje. Mnogi naši bralci se bodo še spomnili časov, ko so lahko pili vodo iz gozdnega potoka. Ti časi so mimo in nima smisla vzdihovati za njimi. Morda pa še vseeno vsak od nas lahko naredi kaj za izboljšanje stanja naših voda.

Zadnjič sem po radiu poslušala oddajo o nekem plazju. Da bi poudaril tragičnost dogodka, je avtor dejal: »Kruta narava je pokazala vso svojo zlobo!« Kako netočna ugotovitev! Narava ni ne kruta ne zlobna. Je le dobro utečen sistem živih bitij in dogodkov. Ko ta sistem na kakršen koli način zmotimo in krog prekinemo, pač moramo biti pripravljeni na posledice.

Marija Lebar

105,2 FM radio Laser SLOVENJ GRADEC

NORE POČITNICE 2003

Stadion Slovenj Gradec

PETEK - 20. junij
Domen Kumar
Sara Kobolt
Make up2
Zeus
Ambasada
Pika Božič
6 pack Čukur
Drinkers

SOBOTA - 21. junij
Sara Kobolt
Brina
Folk rola
Alenka Kolman
Davor Borno
Boštjan Konečnik
Werner
Daniel Popović

20⁰⁰ - 02⁰⁰

Predprodaja vstopnic:
VIDEOTEKA NELI
Ravne,
Dravograd in
Slovenj Gradec,
RADIO LASER in
LASER CAFFE

Mercator
triglav
THE ROYAL FOOD
D-BER DAN
neli
MLADINSKI SERVIS
Titov trg 2, 3320 Velenje
SLOVENJ GRADEC
Trgovska 7, Slovenj Gradec
Povabilo delo na študentski inštituciji

Magdalena v mreži

Zbor krajanov zgornjega Javorja je v petek 13. 6. 2003 tajno izglasoval ustanovitev vaške skupnosti Magdalena. Ime, ki so ga krajanji prav tako določili na tajnih volitvah, je povzeto po imenu fare Sv. Magdalene. Voljo krajanov bo sedaj »moral« potrditi še svet občine Črna na Koroškem. Bo petek trinajstega prinesel zgornjim Javorcem srečo, ali pa so imeli občinski možje figo v žepu? Ustanovitev vaške skupnosti zgornjih Javorcev se bo v resnici zgodila šele s spremembo občinskega statuta, v katerem so določene vaške in krajevne skupnosti.

V zgornje Javorje se človek, od koder že krene, pripelje najprej po lepih, gladkih, asfaltnih poteh, ozaljšanih z javno razsvetljavo, ki marsikje sega do zadnje hiše, ki je še - v ravnini. Malo pod vrhom, tik pod Slemenom, pa se prične makadam. Svet nad 1000 metrov nadmorske višine je drugačen. Tudi za avtomobile, pa zato zgornje Javorje še vedno slovi kot zelo prijetna točka za pohodnike. Ti na čistem zraku iščejo mir in oddih ter si nabirajo nove moči za dolgi delavnik v dolini. Kaj je torej bolj naravnega, kot da je »interes kapitala« segel v ta gorski zaselek? Preprodavanje zemljišč (v tem primeru za vikende) je znana oblika plemenitenja kapitala s prometom nepremičnin, kot se temu veleumno pravi. V tem je mogoče iskati »jabolko spora med Javorci«, ki ga kljub napihovanju nekaterih posameznikov preprosto ni. Vsaj na zboru krajanov, ki se je zgodil prejšnji petek, ni bilo zaznati nobenega spora. Nasprotno. Izidi glasovanja so pokazali veliko slogo, da o udeležbi ne govorimo. Le-to je tudi podžupan občine Črna na Koroškem, Marijan Lačen, ki je zbor vodil, komentiral takole: »Zbor je zelo dobro sklepčen.«

Lačen je vodil zbor po dveh točkah dnevnega reda, in sicer je najprej predstavil skraćeno informacijo o vseh dosedanjih postopkih za ustanovitev nove vaške skupnosti v zgornjem delu Javorja, potem pa je po krajši in mirni ter kultivirani razpravi vodil še odločanje o

Večinska volja za vaško skupnost Magdalena je bila nesporna...

novi vaški skupnosti Magdalena. Oprekanje redkih nasprotnikov tega »podjetja« ni zadržalo večine od tridesetih navzočih vaščanov, da ne bi ob 4-ih glasovih proti izglasovali sklep, da naj se ustanovi nova vaška skupnost za območje »zgornjega Javorja«, šest pa se jih ni strinjalo, da bi se nova skupnost imenovala po farni cerkvi Sv. Magdalene, torej Magdalena. Sedaj je na potezi svet občine Črna na Koroškem, ki bo voljo krajanov uresničil tako, da bo spremenil statut in vanj zapisal, da je ena od skupnosti v črnjanski občini tudi vaška skupnost Magdalena.

V spremembi statuta s tega se najbrž skriva res-

nična volja po spremembi tega temeljnega akta občine. Pristojnih na črnjanski občini skoraj gotovo ne vodi zgolj volja po ustreganju večinskim interesom nekega odročnega hribovskega zaselka, ki s svojim volilnim telesom ne pomeni praktično nič. Gre bolj zato, da se je ta peščica nezadovoljnih kljukcev z Javorja že pred leti domislila in poslala črnjanski statut v presojo na Ustavno sodišče Republike Slovenije in tako ta akt sedaj že par let čaka v vrsti na najvišji sodni instanci. Čeprav sodni mlini pri nas delajo v mrtvem teku, bo presoja temeljnega akta občine Črna slej ko prej prišla na vrsto. »Haklc«, na katerega so se obesili Javorci, tiči v dejstvu, da so Črnjani v svoj statut vnesli precej zmedeno določilo, po katerem nekatera naselja v občini niso ne vaška ne krajevna skupnost, druga so vaške skupnosti brez vseh pristojnosti, Žerjav pa je dobil status pravne osebe in časten naziv: »Krajevna skupnost!« Takšno sračje gnezdo ni toliko posledica nevednosti pripravjalcev statuta - prej nasprotno. Uporabili so vso večnost, da so iz šlampaste- ga zakona o lokalni samou-

pravi naredili vzorec, ki je za vsako vas občine drugačen in sprejemljiv za vse. Na ta način pa najbrž ni mogoče trditi, da so vsi občani črnjanske občine enaki pred zakonom. Kaj in kako bo, je seveda na plečih Ustavnega sodišča. Na občinski upravi pa so najbrž ugotovili, da bi se presoji pred sodiščem najbolj elegantno izognili tako, da bi s kozmetičnim popravkom statuta, v katerega bi zapisali še vaško skupnost Magdalena, brez vseh pristojnosti sicer, prepričali podpisnike zahteve za presojo statuta, da leto umaknejo. Tako bi se občinski strokovnjaki izognili šlamastiki, če bi peščica s hribov »sesula« temeljni akt občine, nad katerim so v času sestavljanja dolgo v noč kimala učene pravniške glave. Kako bodo postopki tekli dalje; ali bo občinski svet spremenil statut po volji zgornjih Javorcev in ali bodo ti nato umaknili svoj zahtevek z Ustavnega sodišča, bomo še videli.

V zgornje Javorje se torej na koncu pripeljete po makadamski poti, medtem ko marsikje po dolinah ne vedo več, kam naj vtaknejo denar in kateremu »espejvcu« naj dodelijo delo, da bi jim kanil

... vsi pa se niso strinjali.

Zgornji Javorci niso skregani med sabo. Nasprotno!

Zbor je ob tih asistenci tajnice Nade Vačun suvereno izpeljal podžupan Marijan Lačen.

nazaj kakšen kos proračunske pogače. A Javorci iz bodoče vaške skupnosti Magdalena le upajo, da bodo sedaj lahko gospodarili po svoje in zase.

Pa temu najbrž ne bo tako. Zgovorna in sama zase namreč govori cinična izjava tajnice občinske uprave, ki je po razglasitvi rezultatov tajnega glasovanja in spontanem aplavzu navzočih polglasno pripomnila, da se bodo navzoči sedaj lahko organizirali, kadar bo treba kaj narediti.

Najbrž zbrati zasebni denar in urediti okolico šole, ki je takšna pričakala zborovalce. In lahko se bodo, kot je rekla, tudi organizirali in igrali odbojko. Kdo ve, ali jim bo žoga zopet ušla v dolino, ali pa bo občina Črna na Koroškem sofinancirala mrežo, da bo igra bolj imenitna?

Peter Rezman
foto: Dejan Tonkli

REGIJSKI KVIZ O SPOZNAVANJU GOZDA

Z gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije območne enote Slovenj Gradec in Osnovno šolo Črna na Koroškem so ob letošnjem tednu gozdov pod naslovom »Gozd in voda« v Črni pripravili 5. regijski kviz o poznavanju gozda. Kviza so se udeležili učenci 19. osnovnih šol na Koroškem; spoznavali pa so gozd in življenje v njem. Učenci so odšli po gozdni učni poti na pobočje Tebra, kjer so med drugim spoznavali gozdne zanimivosti.

Prvo mesto na kvizu so dosegli učenci Osnovne šole Javorje pri Črni na Koroškem, drugo mesto pa si delita osnovni šoli iz Mislinje in Vuzenice.

(fj)

0 razstavi in zaradi nje

Vrtnar (in gizdalin) Alojz Kojc

Zeleno za vse čase je bil delovni naslov razstave vrtnarja Alojza Kojca, ki je lepšala majske dneve dopoldanskim in popoldanskim obiskovalcem Mestne galerije v Šoštanju. Zeleno za vse čase. Živo in zanimivo. Skrivnostno in presunljivo. Zeleno.

To ni bila vrtnarska razstava v klasičnem pomenu, niti ni bila razstava o nekem človeku, o Alojzu Kojcu, ki je umrl že davnega leta 1945. Uspelo se ji je izmuzniti stereotipnosti in poveličevanju nekoga ali nečesa in je s stvarnostjo, ki se je ozrla v preteklost, poblislila v prihodnost. Zeleno. Živo. Življenjsko za vse čase.

Razstava, ki jo je oblikovala Nataša Dolejši, ki pri Univerzi za III. življenjsko obdobje vodi krožek Graščinski parki Šaleške doline, je nastajala postopoma, skupaj z odkritji zapuščine vrtnarja Alojza Kojca in skupaj z idejo to zbirko umestiti v ta čas. V čas sodobnega pogleda na vrtnarjenje, ki pa se v pre mnogih, čudovitih podrobnostih ozira po preteklosti. Brskanje po podstrešju hiše Vlada Kojca, vrtnarjevega vnuka, in navezava stikov z Alojzovo hčerjo, Malvino Jamnikar, je delček za delčkom sestavljalo mozaik, ki je bil prenesen v razstavni prostor z občutljivo natančnostjo. Članice krožka graščinski parki Šaleške doline, Lojzka Brešar, Marija Skornišek, Mojca Osredkar, Mira Čretnik in Milica Kovač, ter strokovna sodelovka Barbara Pajk se najbrž niti same niso nadejale tako lepe zbirke, ko so iz materialov, ki so jih dobile v svojo pre-

sojo, luščile drugega za drugim dragoceno zapuščino. Našle so zbirko strokovnih knjig, večina v nemškem jeziku, v katerem so teme od mikroorganizmov, lončnic, enoletnic, trajnic, drevnin, vrtnin, botanike in gob pa aranžiranje cvetja, urejanje grobov in domačih hiš. Iz zbirke semen lahko razberemo, da jih je Alojz Kojc dobival iz tujine. Ohranjene so celo pisemske ovojnice. Seveda pa je semena vzgajal tudi sam. Otipljiv dokaz za to je Alojzova tehtnica za tehtanje z majhno gramaturo. Tudi hormonskih preparatov za boljše ukoreninjenje podtaknjencev se je posluževal. Na polici je bilo videti mikroskop, dva. Ob tem zraven ohranjen račun. Originalen. Kup njegovih rokopisov o tem in onem, o vrtnarjenju. Pogodba o delu, ki je natančno opredeljevala pristojnosti in dolžnosti. Ohranjena je tudi zbirka vrtnarskega orodja. V svojem času je Alojz pahljačaste grablje že s pridom uporabljal. Na lesenih ročajih je še videti odtise začetnic AK in ponekod tudi W. Seveda, Alojz Kojc je bil med drugim tudi Vošnjakov vrtnar. Da ne govorimo o cenjeni blagovni znamki Wolf, ki jo nosijo nekatera orodja in za katero je znano, da je segala tja nekje v leto 1922. Še vedno je to priznana znamka. Poiščite jo v večjih vrtnarskih centrih.

Razstavo je zaokroževal Alojzov kotic: pisalna miza, poročna slika, slika družine. Žena Marija, sin Viktor in mala Malvina. Lesen pivnik. Ob pisalni mizi kovček in popotna palica. S srebrno glavo. Pismo s pečatom. Toliko njega.

Foto: Dejan Tonkli

Koticček te je potegnil vase. Kar nisi mogel mimo njega. Vabil te je z nostalgično silo, da bi sedel na stol, se oprijel peresa in napisal pismo na Dunaj. Dunaj je bil Alojzov kraj hrepenenja. Tja bi odšel, če bi mu bilo naklonjeno, na zadnjo pot. Tam je želel biti pokopan. A vsega, kljub svoji natančnosti in predvidevanjih, ni mogel predvideti. Čeprav je imel na Dunaju plačan grob, o katerem prča tudi še ohranjena listina, leži doma. Življenje mu je namenilo drugačen konec, kot bi ga Alojz načrtoval v katerem izmed svojih parkov, hiš in grobov, ki jih je urejeval.

Razstava je bila na ogled do prvega tedna v juniju. Kdor si jo je ogledal, ima gotovo pripombe na ta zapis. Podrobnosti in vtise, ki so zadeli njega. Kajti razstava je dopuščala prosto pot domišljiji. Mogoče tudi sama urejenost razstavišča, ki je dihala z Alojzovo osebno zapuščino. Tu lončnice, tam živo cvetje. Police in vitrine, ki so z napisi razpoznavno označevale posamezne zanimivosti. In šopek potonik, ki je krasil prostor. Če bi bil čas bolj pomladen in bi še cvetela forzicija, bi gotovo ta orumenila ambient. Kot eno redkih rastlin jo je iz Dunaja v naše kraje prinesel prav Alojz Kojc.

Kdo je torej bil Alojz Kojc? Njegova zbirka, stvari, ki jih je ohranil sam in so jih na nek poseben način hranili njegovi potomci, ga kaže izredno natančnega. Ob vsaki stvari je njegov rokopis. Kdaj je kakšno stvar naredil, zakaj in kaj se je zgodilo z njo.

Rodil se je leta 1898 v Predelu nad Šmarjami pri Jelšah.

obvladal, pričajo zapisi v delavski knjigi in spričevalih, nekakšnih priporočilnih pismih, kjer ga povsod navajajo kot cenjenega, vzornega in skrbnega vrtnarja. Služboval je na več krajih. Najbrž ga je k temu gnala želja po znanju. Vrtnaril je na gradu Žovnek pri Braslovčah pri baronici Ilsi Cnobloeh, pri Mihaelu Kokošineku v Gaberjah pri Celju, pri Petru Majdiču in Anemarie Western, ravno tako v Celju. Njegove pridne in iznajdljive roke so urejale vrtove poleg graščine Ainoeld v Vojniku, v Sarajevu v Državni kobilarni, v Šoštanju pri Francu Woschnaggu in sinovih, delal pa je tudi v Rudniku in elektrarni Trbovlje. Poleg vrtove je urejal tudi grobove in pisal napotke za vzgojo in gojenje rastlin. Bil je član združenja vrtnarjev in izdelovalcev vencev v Ljubljani, ukvarjal se je s fotografijo in zbiral minerale, zanimal pa so ga tudi planine. Iz ustnih virov pa vemo, da je bil strasten kadilec.

Njegova družina, ustvaril si jo je leta 1924, so bili žena Marija, sin Viktor in kasneje malo pred njegovo smrtjo še hči Malvina. Nekateri viri vedo povedati, da je ženo spoznal, ko je bila šivilja pri Woschnaggih, hči Malvi-

na pa je dobila ime po zadnji gospodarici Vile Široko, katere park je Alojz tudi oskrboval, po nesrečni Malvini Woschnagg.

Zapuščina tega skrivnostnega človeka se je ohranila po zaslugi njegovih potomcev, ki so čutili njegovo veličino, ki je bila po vojni za kar nekaj desetletij žalostno pozabljena. Zbirka kot taka je vredna, da se jo še kje predstavi. Čas bo vedno pravi in prostor tudi, kajti v Zelenem za vse čase so drobci preteklosti, ki jih lahko doživite tudi danes. Park ob Vili Široko, ki leži na poti iz Šoštanja v Topolšico, in park ob graščini Gutenbergl v Ravnah pri Šoštanju, ki ju je oskrboval Alojz Kojc, sta še ohranjena. Čudovito zasnovana, veličastna in dominantna, z redkimi vrstami dreves sta nekoč kar prekašala drug drugega. Dandanes sta še vedno urejena. Na svoj način. Še vedno ponosna, a v sramežljivih poskusih prekriti pomanjkljivosti, ki so nastale tekom časa. In v poudarjanju tiste veličine, ki je bila zasnovana pred mnogimi leti. Čas je merjen na obe strani enako.

Milojka Komprej

BERITE LIST!

SEVEDA GA LAHKO SAMO GLEDATE

300 SIT · VSAK MESEC
LIST NAROČITE NA TELEFONSKI ŠTEVILKI 03 / 898 43 39

Foto: Dejan Tonkli

Televizija, opij za ljudstvo

Znano je, da je eno najbolj neurejenih področij v naši državi popolnoma razdrobljen in neenoten »sistem« kablskih medijskih omrežij. Govorimo o organizacijskih oblikah. V preteklosti so se vrli izvajalci raznoraznih »krajevnoskupniških« investicij spomnili, da bi bilo dobro v jarke poleg cevi ali drugih kablov zakopavati tudi kable za takšne televizije, in nastala je množica omrežij, ki delujejo vsak po svoje, v večje ali manjše zadovoljstvo tistih, ki del svojega življenja preživijo ob magičnih škatlah. Eni so organizirani v društva, drugje so »deooji«, delniške družbe, celo zadruga. Kolikor sistemov, toliko rešitev, bi lahko rekli.

Ne kot dober ali slab zgled, temveč zgolj kot primer povejmo, da na področju Radelj ob Dravi in Vuhreda deluje Društvo kablškega sistema CATV Radlje - Vuhred. Že to, da ima to društvo uradne ure vse delovne dni od 7. do 15. ure, kot pač zanaša delovni dan vseh zaposlenih ljudi, kaže na to, da najbrž ne gre za »prostovoljno druženje državljanov z namenom uveljavljanja skupnih neprofitnih interesov«, kar naj bi društva bila.

In ker imamo opravka z društvom, je sistem primerjalno z drugimi poceni. Osnovni priključek za en TV sprejemnik in radijski aparat v individualni hiši znaša skupaj z davkom 66.100,00 SIT, za priključek v bloku pa 44.000,00 SIT. Cena za drugi televizor, da lahko vsi domači gledajo svoj program, znaša 10.000,00 SIT, za drugi radijski sprejemnik pa 4.000,00 SIT. Sitnost pri društvu pa je ta, da je dobro, če je gledalec oziroma poslušalec tudi član tega društva. In tako »obveza« gledanja televizije človeka sili v prostovoljno vstopanje v društvo ... in plačevanje članarine, kakopak.

Gledalci so na ta način deležni 48 televizijskih, poslušalci pa 28 radijskih programov, kar je zavirljivo v primerjavi s časi, ko v Dravski dolini ni bilo mogoče zavrteti antene tako spretno, da bi človek solidno videl kaj več kot en TV program.

pjer

Modeli na jezeru

V soboto 14. in nedeljo 15. junija je potekalo na velikem Velenjskem jezeru tekmovanje z modeli čolnov na daljinsko vodenje v vseh starostnih kategorijah. Organizator, društvo Modelar Velenje, ki že vrsto let uspešno prireja takšna in podobna tekmovanja, je tudi to tekmo pripravilo domala brezhibno. Pod pokroviteljstvom Mestne občine Velenje ter v sodelovanju z nekaterimi sponzorji je nastopilo 47 tekmovalcev iz Nemčije, Avstrije, Italije, Češke, Slovaške ter iz vseh slovenskih klubov. Tekmovanje so organizirali in izvedli Jernej Krepel (vodja tekmovanja), sodnika Stane Hočevar in Jani Melanšek, Iztok Pirnat, Igor Zager, Jože in Tomaž Polh, Bert Tašler in drugi pa so poskrbeli za tehnično plat in izvedbo zanimivega tekmovanja z malimi vod-

Najboljši so si prislužili lepe pokale : z leve Julijan in Neli Golavšek, Claudio Burlin, Claus Kopey (najboljši v seštevku vseh kategorij, torej absolutni zmagovalac), Marko Koban in Janez Melanšek.

nimi gliserji na daljinsko upravljanje.

Tekmovalci so merili moči v različnih starostnih razredih. Med junijorji je zmagal Julijan Golavšek v razredu FSR V 3,5 Christian Kucera, v FSR V 7,5 še enkrat Julijan Golavšek,

v FSR V 15 pa Marko Koban. Uspešni so bili tudi tekmovalci iz Velenja, na odličnem tretjem mestu v FSR V 7,5 Janez Melanšek, na šestem mestu v V 15 pa Janez Vodončnik. Tekmovalcem je občasno nagajal veter, ki je povzročal valove, ti pa so bili za lažja plovila velika ovira.

Jože Miklavc

Pogled v sosedin pisker

Kaj imajo skupnega občine Ribnica na Pohorju, Črna na Koroškem in Šmartno ob Paki? Pohorsko hribovje, koroška pokrajina in reka Paka? Župani teh so, zaverovani v svoje delo, najbrž prepričani, da nič. In vsa politika se bo v tem času, ko se Slovenija razkosava na nove »kvazi« občine z imenom regije, pridušila, da teh hrušk in jabolk ne gre mešati. Bi bili potem ob maršikateri fevd.

A naj bo še tako na videz nemože, je primerjava med omenjenimi občinami možna. Gotovo tudi zato, ker so črte, meje med njimi in seveda tudi med drugimi občinami na »našem«, populističnem območju, res samo črte. Le tako lahko funkcionira lokalna samouprava. Drugačne delitve so nesmiselne in ne-umne. Zato Populist ne bo pomagal cepiti, ampak bo zgolj primerjal stvari, ki ljudi zanimajo. Tukaj gre najprej za običajno človeško radovednost, ki nas vleče, da pokukamo, kaj črtdijo v sosedovi kuhinji. To je vedno zanimivo. Po zgledih pogosto ravnamo sami ... ko sosed pokosi trato okoli svoje hišice, jo moramo tudi mi.

Nas, ki se bomo vrteli po Mežiški, Mislinjski, Zgornje-

dravski in Šaleški dolini, pa bodo bolj zanimale primerjave, ki ne bodo izpolnjevale samo radovednost, ampak bomo primerjali informacije predvsem v kontekstu tiste ustavne zapovedi naše mlade države, ki pravi, da smo pred zakonom vsi enaki. Pa veste, da nismo? Ne na tem, ne na onem svetu! Ne verjamete? Vam bomo posredovali podatke, koliko znašajo pogrebni stroški v Velenju, koliko na Ravnah in v Dravogradu, pa tudi v Radljah - skratka po vsej »Populisti zemlji«, in videli boste, da nismo enaki tudi takrat ne, ko nas nesejo k večnemu počitku.

Da o drugih dobrinah, ki nam jih »ponujajo« občine, ne govorimo. Še najbolj o komunalnih. Zato vam bomo v prihodnjih številkah vašega časnika Populist obširno razgrnili tudi neskončno fantazijo in izumiteljsko žilico finančnikov komunalnih podjetij »naših« občin, ki nam prodajajo »našo« radovednost, ki nas vleče, da pokukamo, kaj črtdijo v sosedovi kuhinji. To je vedno zanimivo. Po zgledih pogosto ravnamo sami ... ko sosed pokosi trato okoli svoje hišice, jo moramo tudi mi.

Nas, ki se bomo vrteli po Mežiški, Mislinjski, Zgornje-

je zahteval samo (!) desetino. Deset odstotni davek na dodano vrednost torej ...

Ali pa da vam velenjski komunalci zaračunajo za vsak števec en prihod in dva pogleda. Posebej na tistega za toplo vodo in posebej na tistega za mrzlo. En prihod, dva pogleda - dva iztržka! Ali pa, da vam isti komunalci napišejo, da pomeni postavka »RR« na računu »prispevek za razširjeno reprodukcijo« (karkoli že naj bi to pomenilo), njihov župan pa niti ne migne s svojimi košatimi brki, ko podpiše trditve, da »RR« sploh ni prispevek za razširjeno reprodukcijo (karkoli že bi naj to pomenilo).

Z malo razmisleka boste našli vrsto takšnih primerjalnih podatkov, kot je na primer dejstvo, da je krajevna skupnost Šentvid (nad Zavodnjami) z manj kot petdesetimi volivci »pravna oseba« s svojim proračunom, kopica kmetij v lučaj oddaljenem zgornjem Javorju pa je po petletnih natezanjih že skoraj postala vaška skupnost Magdalena, ki po besedah podžupana njihove občine ne bo odločala o ničemer ...

Vse to na eni strani zanima ljudi in na drugi plaši njihovo demokratično izvoljeno oblast. Zakaj bi pa v Dravogradu

morali vedeti, s kakšnim avtomobilom se vozi šoštanjski župan in obratno. Bolje je držati ljudi v nevednosti in jih plašiti pred »nenaravnimi združenjani«. Bog obvaruj, da bi bil center »koroške regije« na Ravnah na Koroškem ali v Slovenj Gradcu - odvisno iz katere občine žugajo. Ali pa - znanstvena fantastika (!) - da bi se takšni regiji priključila velenjska samozadostna oblast! Ne. Lokalni politiki takšnih razmišljanj ne prenašajo, saj se na ta način ogrožajo njihovi vrtički in je zato treba na ta ali oni način ščuvati »svoje« ljudi, da jim pod oblastjo »onih« ne bo šlo kaj prida. Saj veste: nikoli ni tako slabo, da bi lahko bilo še slabše!

Populist bo brskal, raziskoval - in si zanesljivo nakopal nekaj zamer, toda naša odločenost biti »odvisen od bralcev« se bo udejanjila edino tako, da bomo ob bok postavili primerljive podatke. Potem pa naj občani sami pobarjajo »svojo« oblast, zakaj je voda na vrhu hriba »zastonj«, v dolini, kamor sama teče, pa draga kot medica.

Peter Rezman

Brezposelnost kot izziv

Eden od ostankov samoupravnega socializma in kot pridobitev kapitalizma, v katerem smo se znašli, so tudi znamenite ljudske univerze, ki se bolj ali manj spretno prebijajo skozi pasti tržnega gospodarstva. Takšna je tudi Ljudska univerza Radlje ob Dravi, ki je verificirana organizacija za izobraževanje odraslih. V šolskem letu 2002/2003 je pripravila vrsto programov izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja.

V paketu splošnega izobraževanja je na prvem mestu še vedno strojepisje, ki je v duhu časa obogateno z računalništvom. Udeleženci naj bi se v 50-ih urah naučili desetprstnega slepega tipkanja, osnov poslovne korespondence in osnov računalništva. Nato lahko obiskujete še 30-urni tečaj krojenja in šivanja, kate- rega glavni cilj je poleg osvajanja ali nadgrajevanja znanja krojenja in šivanja tudi samostojen praktičen izdelek.

Ko vas naučijo slepega tipkanja, krojenja in šivanja, je čas za sprostitve in v 10-tih urah vam bo postalo jasno, kako zavarovati samega sebe pred stresno situacijo, skratka, kaj storiti, ko se v takšnem položaju znajdete. Mirni in sproščeni pa se lahko naslednjih 12 ur učite umetnosti aranžiranja daril, spoznavate vrste in načine uporabe materialov in različne načine zavijanja daril. Bolj resni pa lahko odkorakajo na 16-urni tečaj izobraževanja za demokracijo. Tam osvojijo osnovno znanje o demokraciji kot obliki družbene organizacije, pridobijo pregled

nad najpomembnejšimi procesi in globalnimi spremembami v svetu, seznanijo se s procesi prehoda v demokracijo v Sloveniji, razvijejo sposobnosti kritičnega načina razmišljanja in razsojanja o družbenih, še posebej političnih zadevah, in kritičnega dojetanja medijskih sporočil ter prepoznavanja konfliktnosti družbenih odnosov.

Lahko pa si privoščite tudi lahkotnejše vsebine, kot so likovne delavnice, šola zdravega življenja, v kateri se učite izdelovati domače zeliščne pripravke, in šola transcendentne meditacije. Kdor pa raje gleda po drugih, ne vase, se lahko odloči za začetni ali nadaljevalni plesni tečaj.

Času in prostoru najprimernejši tečaj pa zna biti 20-urni pouk z naslovom: »Brezposelnost je lahko izziv«. Na

ljudski univerzi pravijo, da moramo brezposelnost sprejeti kot izziv samemu sebi in družbi, kot možnost in čas za posameznikov razvoj, razvoj in pridobivanje novega znanja, spretnosti, sposobnosti in novih vrednot, ki bodo odpirale nove možnosti ne le za novo zaposlitev, temveč za kvalitetnejše življenje.

Enim brezposelnost za zaposlenost drugih! Kdo ve, ali državna ustanova, ki se imenuje zavod za zaposlovanje, kjer tudi prav lepo živijo od brezposelnosti ljudskih množic, sofinancira »stimuliranje« brezposelnosti kot primerno stanje za posameznikov razvoj?

pjer

www.mojradio.com 107 MHz FM

Boljši sejem v Velenju

Letošnji drugi boljši sejem, ki sta ga minulo soboto na Titovem trgu v Velenju organizirala MO Velenje ter TIC Velenje v sodelovanju z velenjskim sejemom, je bil po mnenju nekaterih prodajalcev (postavljenih je bilo kar 23 stojnic) ter številnih obiskovalcev zelo uspešen. Razstavljalci – prodajalci so bili iz vseh vetrov Slovenije in tisti najresnejši so ocenili, da je sejem presegel pričakovanja tako v organizacijskem smislu kot tudi glede obiska. Tudi kupci so prišli iz različnih krajev, Koroške, celjskega, Savinjske in Šaleške doline. Seveda pa kot na vsakem sejmu ni manjkalo radovednežev, ki so bili tu zaradi gneče, ker so srečali znance in se o tem in onem pomenkovali.

Drago Bobnič, starinar iz Štor, predsednik društva ljubiteljev starin (v društvo je vključenih 80 članov, tudi umetnikov, restavratorjev starin), je dejal, da gre za ljubezen do teh lepih predmetov, ki so pogostokrat še uporabni ali pa zgolj za okras. Seveda pa gre tudi za ljubezen do služka, dodajamo kar sami, saj smo na sejmu povprašali tudi po cenah. Marjan Martinčič iz Trbovelj je plačal za dve rudarski svetilki 25 tisočakov, njegov kolega Pavle Zakrajšek pa za eno osem tisoč tolarjev. Oba pa sta bila kljub temu z nakupom in ogledom sejma zadovoljna. Bobnič je še dodal, da gre pri njihovi dejavnosti tudi za ohranjanje kulturne dediščine ter za posredništvo, da blago pride do ljudi, ki te starine cenijo.

Na sejmu je prevladovalo blago, stari predmeti, najti je bilo »vse živo«, čeprav kar nekaj tega tudi brez duše. Skoraj nihče se ni oziral za nekaj kičastimi predmeti in materiali, pri dobro založe-

nih stojnicah pa je bila precejšnja gneča. Ljubo Krk iz Celja, znanec vseh boljših boljših sejmov po Sloveniji, je ponujal gramofon, star od 70 do 100 let, vreden pa približno sto tisočakov (deloval je kajpada brezhibno, kar je bilo slišati iz nostalgčnih pesmi na Columbia ploščah, ki jih je vrtela vzmet, hitrost pa je prodajalec nastavljal kar ročno). Zadovoljen je bil z organizatorji, ki tokrat niso zaračunali najemnine za stojnice (kar tako naprej!) ter tujim mano, ko sem poleg zaslišanja za reportažo kupil star kolovrat za ... ja, za 10 tisoč tolarjev, kar pa je bilo po nekajminutnem »gihanju« preveč in starino sem pospravil v avto za občutno nižji znesek. Prodajalci se niso ukvarjali s kakšnimi računi ali davkom na dodano vrednost, zato je trgovina kar prijazno cvetela.

Metod Starman, prodajalec iz Tacna pri Ljubljani, je prodajal hudo staro planinsko opremo, krplje, cepin in manjše plezalno kladivo za petindvajset tisočakov, menil pa je, da več kot za kakšnih 10 stotinov popusta ne

daje, tudi če mu kdo maha s flikami pred nosom. S sejmarijenjem se ukvarja že četrto stoletja in kot je dejal, ve, »da vsak šteje najde svojo metlo in pravo oko svoj predmet«.

Ivan Kaligaro, prekaljen ribiški veteran in finančnik RD Velenje, je našel knjigo avtorja Šolgaja Naši potočni raki, datirano s 1937, zanjo odštel 1500 tolarjev in jo vesel uvrstil v svojo zbirko ribiške literature (kakšnih petdeset knjig že ima v svojem strokovnem kotičku).

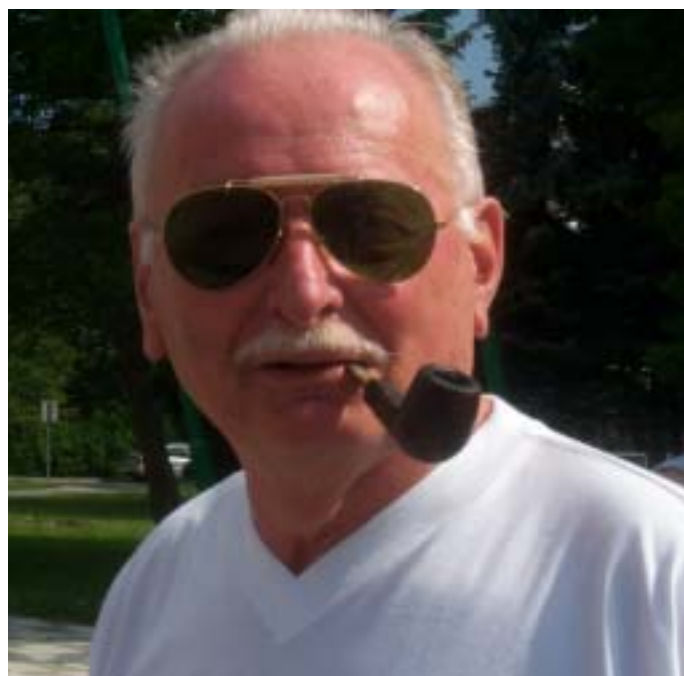
Domen Frankovič in Irena Trobina sta bila mnenja, da je lepo, da se je sejem spet pojavil, da bi bilo prav, če bi bil pogostejše in da je zelo v redu, da občina ne vztraja s prodajo tega prostora, kar bi se takoj poznalo pri cenah. Ko sta kupila dva manjša predmeta, je prodajalec Ljubo Krk dejal, da jima pokloni vrečko, popusta pa da le toliko, kot se za tako »poceni« blago šika.

Anton Kovačič s Cankarjeve 1 v Velenju pa je vlekel svojo fajfo (kar počne že 55 let) in dražil prodajalce, češ, imam veliko zbirko pip, ki pa jih moram počasi zatavšati. Kupi jih menda tako nihče

več, saj je moda »fajfanja« baje ven, pipe pa so po svoje zelo intimen predmet.

Boljši sejem v Velenju je torej potrdil, da je nostalgija do preteklosti še prisotna in da so ljubitelji starin še vedno aktivni kupci. Obiskati takšen sejem pa je, če že ne drugo, priložnost za ogled, "čvek" ter prijetno razvedrilo ob koncu tedna.

Jože Miklavc
Fotografije: Jože Miklavc

RADIO BAKLA
97,7 MHz FM RDS STEREO

STUDIO: 03/891-53-06 SMS, RADAR: 031/622-822

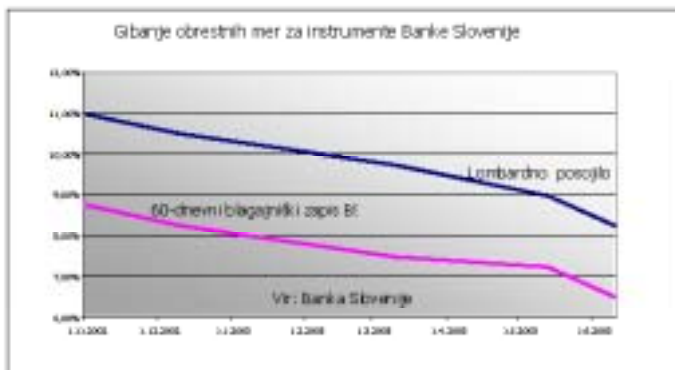
10 torek, 17. junija 2003

KAPITALIST

številka 1

Svet Banke Slovenije je znova znižal obrestne mere

Svet Banke Slovenije (BS) je obravnaval razmere na denarnem področju, še posebej glede na znižanje obrestnih mer Evropske centralne banke pred nedavnim. Ugotovil je, da to znižanje zahteva prilagoditve, ki jih je možno uresničiti v različnih kombinacijah instrumentov denarne politike, so sporočili iz centralne banke. Pri izbiri ukrepov je svet zasledoval potrebo po ohranjanju primernih realnih obrestnih mer in po dodatnem zapiranju obrestne razlike med domačimi in tujimi obrestnimi merami. Ob najnovejši prilagoditvi obrestnih mer se razlike med domačimi in tujimi obrestnimi merami zmanjšujejo za 0,25 odstotne točke. Glede na znižana inflacijska pričakovanja je izbral kombinacijo prilagoditve, ki znižuje nominalne aktivne in pasivne obrestne mere. Te so se razen depozita čez noč znižale za 0,75 oziroma 0,50 odstotne točke. Za 60-dnevne blagajniške zapise bo obrestna mera s 7,25 odstotka padla na 6,50 odstotka, med drugim so znižane tudi obrestne mere za lombardno posojilo, in sicer z 9 odstotkov na 8,25 odstotka.

Nižje obresti, nove storitve

Dršenje tolarških obrestnih mer odpira na finančnem trgu vrsto vprašanj, hkrati pa tudi možnosti kar nekaj omembe vrednih premikov. Na primer: kakšno bo ob nižjih obrestnih merah navdušenje varčevalcev za dolgoročno in rentno varčevanje? Se bodo namesto za takšno varčevanje odločali za nakupe točk vzajemnih skladov? In naprej. Ali bodo čutili posledice tudi ponudniki storitev pokojninskega zavarovanja? Nižje obresti bodo sčasoma prinesle precej drugačne navade pri varčevanju, najbrž pa tudi pri porabi denarja. Nove razmere pomenijo velik izziv ponudnikom finančnih storitev. Spremeniti bodo morali ponudbo in temeljito analizirati potrebe uporabnikov takšnih storitev. Ponudniki finančnih storitev pa imajo tudi veliko priložnost: sodelujejo lahko pri oblikovanju novih navad varčevalcev. Pri tem bo najbrž zelo pomembno, kako uspešno bodo prinašali v Slovenijo storitve, ki jih ponujajo tuje ustanove, prednost pa bodo imeli ponudniki z učinkovitejšo programsko podporo.

Zaradi nižjih obrestnih mer se utegnejo tržni deleži na finančnem trgu spremeniti. Vsaj malo.

Eksplodija zadolževanja na tujem

Devizna posojila domačih finančnih ustanov podjetjem, ki so ob upočasneni deprecijaciji tolarja postala še privlačnejša, so do aprila nadpovprečno rasla, je Urad za makroekonomske analize in razvoj (Umar) zapisal v novi številki Ekonomskega ogledala. Glede na december lani jih je bilo tako več za skoraj devet odstotkov. Pocenit zadolževanje pa je v prvem trimesečju letos domača podjetja spodbudilo h kar desetkrat večjemu zadolževanju v tujini kot v istem obdobju lani. Na trgu dela se je število zaposlenih v tekstilni industriji marca zmanjšalo za 890, v prvih treh mesecih letos pa že za skoraj 1.100. Zaposlenih je bilo manj še v proizvodnji koksa, naftnih derivatov ter električne in optične opreme. V kemični in kovinski industriji se je število zaposlenih povečalo, v predelovalnih dejavnostih skupaj pa upada.

Jožko Čuk bo GZS vodil še naslednja štiri leta

Člani skupščine Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) so na konstitutivni seji za predsednika GZS s skoraj 100-odstotno podporo ponovno izvolili Jožka Čuka, ki bo zbornico vodil še nadaljnja štiri leta. Čuk je povedal, da kaže njegova ponovna izvolitev predvsem na zaupanje v delo 260-članskega kolektiva, zbornica pa želi biti tudi v prihodnje "nepogrešljiv oblikovalec slovenske družbe, ki ga vlada, politične stranke, strokovna združenja in mediji jemljejo kot nosilca naprednih in argumentiranih interesov." "Kot predsednik GZS bom s sodelavci storil vse, kar je v moji moči, za oblikovanje inovacijske družbe ter družbe znanja in blaginje," je še povedal. Za predsednika skupščine so člani skupščine ponovno izvolili Janeza Bohoriča.

Sofinanciranje razvojnih projektov Ministrstva za gospodarstvo

Na podlagi integralnega programa za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti je gospodarsko ministrstvo letos objavilo 17 javnih razpisov, pri čemer je bilo končanih enajst razpisov, štirjesov zaključni fazi, dva pa sta letna razpisa. Na enajst končanih razpisov je prispelo 987 prijav, skupna vrednost prispelih prijavljenih projektov pa je znašala 413 milijard tolarjev. Ministrstvo je prijave selekcioniralo in v sofinanciranje sprejelo 521 projektov v skupni vrednosti 126 milijard tolarjev ter odobrilo sredstva za sofinanciranje v višini 4,09 milijarde tolarjev, je na včerajšnji tiskovni konferenci dejala ministrica za gospodarstvo Tea Petrin. Na podlagi teh števil bo ministrstvo financiralo odstotek skupne vrednosti prispelih projektov, je ocenila Petrinova in dodala, da bi, če bi imeli na razpolago več sredstev, lahko sofinancirali še več projektov. Sicer pa približno 30 odstotkov prijav ni bilo v skladu z razpisnimi pogoji, saj so se nekatera podjetja prijavila samo zaradi prijave. "Take smo takoj izločili," je povedala Petrinova. "Da so podjetja dokaj zadovoljna z izbiro sofinanciranih projektov, kaže tudi majhno število pritožb zoper naše odločitve. Lani smo imeli pri 3000 prijavah za sofinanciranje projektov eno pritožbo, letos pa pri 2000 prijavah šest pritožb," je dejala gospodarska ministrica. Osnova za dodeljevanje proračunskih sredstev ministrstva za gospodarstvo za spodbujanje investicij in krepitev konkurenčnih sposobnosti gospodarstva je program ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006, ki ga je sprejela komisija za državne pomoči. Glavni cilj programa spodbujanja podjetništva in izkoriščanja podjetniških priložnosti pa je vzpostavitev podjetniškega okolja, ki bo zagotavljalo pogoje za enostavno vstopanje novih in uspešno rast delujočih podjetij ter s tem optimalno izkoriščanje vseh človeških, finančnih in okoljskih podjetniških potencialov v Sloveniji. Največ dodeljenih sredstev (30,81 odstotka vseh sredstev za sofinanciranje) so dobila podjetja iz osrednje slovenske regije, sledita gorenjska (16,52 odstotka) in savinjska regija (13,75 odstotka), najmanj pa so dobile pomurska regija (1,76 odstotka), obalno-kraška (dva odstotka) in koroška regija (2,06 odstotka).

ECB je oklestila napovedi

Evropska centralna banka (ECB) je krepko znižala napovedi o letošnji gospodarski rasti na evrskem območju. Medtem ko je prej napovedovala, da se bo rast BDP v evrski dvanajsterici gibala med 1,1 in 2,1 odstotka, zdaj pravi, da bo le od 0,4- do enoodstotna. ECB je navzdol popravila tudi napovedi o gospodarski rasti za evrske države za leto 2004, pri čemer namesto od 1,9- do 2,9-odstotno rast zdaj napove-

duje od 1,1- do 2,1-odstotno. Znižane napovedi o gospodarski rasti za evrske države pomenijo, da bi ta letos že drugo leto zapored segla pod odstotek. ECB je korekcijo utemeljila s šibkejšimi gospodarskimi razmerami v prvem četrtletju in pričakovano manjšim izvozom evrskih držav zaradi krepkejšega evra.

Nikkei dosegel najvišjo vrednost v letošnjem letu

Tečaji delnic na vodilni azijski borzi v Tokiu so se v povprečju ponovno zvišali. Indeks Nikkei, ki ga izračunavajo na osnovi vrednosti 225 najpomembnejših delnic, je porasel za 62,04 točke oz. 0,7 odstotka in trgovanje končal pri 8980,64 točke in dosegel najvišjo vrednost v letošnjem letu.

Rok Feler

Tečajna lista Nove Ljubljanske banke d.d. za občane

Tečajna lista veljavna od dne 15. junij 2003

Država	Enota	Valuta	Nakupni tečaj	Prodajni tečaj
EMU	1	EUR	233,5200	234,9200
Avstralija	1	AUD	129,4001	134,9503
Kanada	1	CAD	144,4327	150,6277
Hrvaška	1	HRK	30,5268	31,6452
Češka	1	CZK	7,3700	7,6399
Danska	1	DKK	30,9816	32,1166
Madžarska	100	HUF	88,6693	91,9177
Japonska	1	JPY	1,6516	1,7225
Norveška	1	NOK	28,2108	29,2443
Poljska	1	PLN	51,9742	53,8782
Slovaška	1	SKK	5,5688	5,7728
Švedska	1	SEK	25,3672	26,2965
Švica	1	CHF	150,3732	152,1097
Vel. Britanija	1	GBP	330,0747	333,8862
ZDA	1	USD	197,7587	200,0423
Srbija in Črna gora	100	YUM	347,7600	360,5100
Makedonija, NJR	1	MKD	3,7462	3,8834
Bosna in Hercegovina	1	BAM	117,7824	122,0972

Ugodni krediti za podjetne

Za srednje velike in majhne gospodarske družbe ter zasebnike smo pripravili še posebej zanimivo in ugodno ponudbo kratkoročnega, nenamenskega mikro kredita. Lahko ga najamete za obdobje do enega leta, v višini do pet milijonov tolarjev.

Oglasite se v naši poslovalnici in predstavili Vam bomo prednosti naše nove ponudbe. Dodatne informacije najdete tudi na našem spletnem naslovu www.nlb.si/mikrokredit.

Pričakujemo vas z veseljem, znanjem in zaupanjem.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Savinjsko-Šaleška

POPULIST

VABI: DOPISNIKE!

Radovedni, ustvarjalni in z idejami! Taki so in bodo Populistovi dopisniki. Populist je odprt medij in ponuja vam svoj prostor. Trud bo plačan!

NAROČNIKE!

Naročite se na tednik! Prinesemo vam ga na dom ali na delovno mesto! Naročilnica bo v prvi številki Populista!

KOLPORTERJE!

Bi radi kaj zaslužili? Prodaja in dostava časopisa je priložnost za stimulativen dodaten zaslužek. Populist išče komunikativne, dinamične sodelavce, ki so lahko za nekaj ur dela na teden dobro nagrajeni!

OGLAŠEVALCE!

Populist je svež, aktualen medij, ki bo imel veliko zvestih bralcev. Populist je prava izbira, ko želite svojim potencialnim kupcem ali poslovnim partnerjem posredovati svoje sporočilo.

Populistovi sodelavci se bodo oglasili pri vas!

Javite se!

POPULIST, Blues,d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj,
tel.03/8985 634, fax.03/8985 629, e-pošta: blues@siol.net,
mobilni telefoni: 031/640 245, 031/316 839,041/987 634

POPULIST

NAROČILNICA

velja do preklica naročnine

Ime in priimek / naziv podjetja: _____

Ulica: _____

Poštna številka/kraj: _____

Telefon: _____

Davčna številka (samo za podjetja): _____

Kraj in datum: _____ Podpis: _____

Tednik **POPULIST** želim prejemati na zgoraj navedeni naslov.

Naročnino bom poravnal na naslednji način:

- a) trimesečna naročnina: 3000 SIT v enkratnem znesku
- b) polletna naročnina: 5.500 SIT v dveh obrokih
- c) letna naročnina: 10.000 SIT v štirih obrokih

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:
BLUES d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj.

Naročite se lahko tudi na tel. št. (03) 898 56 34 ali
na e-pošto: blues@siol.net
DDV je vštet v ceno.

Tednik **POPULIST** izdaja:

BLUES podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj
Transakcijski računi:
Nova Ljubljanska banka 02949-0253668319
Hypo Alpe Adria Bank Celje 33000-8309746521
Krekova banka Šoštanj 24302-9004061932

Glavni in odgovorni urednik: Janez Pušnik
Redakcija: Peter Rezman
Urednik fotografije: Jurij Vižintin
Vodja trženja oglasnega prostora: Daniel Česko
Vodja kolportaže: Natalija Petrič
Oblikovanje in prelom: Fontura/Peter Rihtarič
Tisk: Tiskarna SET d.d.

Sedež uredništva: BLUES d.o.o. Družmirje 20,
3325 Šoštanj,
Tel: 03 898 56 00
Fax: 03 898 56 29
e-mail: blues@siol.net, blues.pusnik@siol.net

Tednik POPULIST izhaja ob torkih.
Cena izvoda 250 SIT.

Trimesečna naročnina: 3000 SIT, polletna naročnina: 5.500 SIT, letna naročnina: 10.000 SIT.

Po zakonu o DDV je tednik POPULIST uvrščen med proizvode informativnega značaja za katere se plačuje davek po 8,5% znižani stopnji.

Populistu pišem pismo

Kakšen je časopis, ki se ne odziva na mnenja svojih bralcev? Slab! Pred tednom dni je izšla »ničta« – pilotna številka Populista. Na medmrežnem naslovu »velenjepikakom« je pod naslovom »populist ii« zbranih nekaj odzivov njihovih, predvsem stalnih klepetulj.

Ne bomo komentirali... le malce smo se namuzali, ko smo prebrali tisto »semaforjevo« o lektoriranju. Na elektronski naslov blues.pusnik@siol.net smo prav tako prejeli precej dobronamernih ocen, ki so najlepše povzete v spodaj objavljenih točkah našega bralca V.

Toliko za zdaj. Drage bralke in bralci. Populist bo postal najboljši. Z vašo pomočjo, ker je namenjen vam. Saj veste: mi pišemo vam, vi pišite nam!

Populist

populist ii

Poziv:

vseved: »Postaja vroce ker menda prihaja on populist. Dajmo ta koj ko ga dobimo v roke (jutri) napisat mnenje. Se je splačalo čakati ali ne?«

Odzivi:

White Eagle: »Hei...vseved....glede jutrišnje izdaje novga cajtungu.....če ne bo dobr je to sramota za HONORARCE ki delajo pri tem cajtungu....pol leta so se pripravljali na izdajo pa še direktor je v invalidski penziji tko da so meli cajta še in še..v čast jim bo, če bo št. dobra, ampak bomo vidli prihodnost...kajti to so honorarci ki hodijo nekateri tudi še v šole. POPULIST, TO STE UZELI PREMAL PROFESIONALNO!!!«

semafor: »si je težko predstavljat, kk malenkostni so lahko orli...«

papež: »hehee... diskusije so zakon !!! tolk bedarij na enmu kupu !!!«

Litr_pira: »kar ne zves na kavici, zves v populistu...«

Coldy: »Hehe....populist.....lol«

felix: »ime cajtnge je u badu. cajtnge pa nevem hmmm... pomojem ni fajni sam bom dau pol komentar ko ga bom mau prelistu«

vseved: »Pred 1 uro sem ga bral. Zaenkrat katastrofa. Našemu času ni niti do gležnjev. Upajmo, da se bodo popravili.«

dax: »Ne vem kaj je tako katastrofalno? Za prvo brezplačno številko zelo solidno. Na nivoju, ki ga mnogi niso dosegli v nekaj desetletjih!«

Coldy: »Naj mi še edn reče da je populist ok cajtung.....za pobruhat....bote vidli kak bo Naš Čas jutri....kaka naslovni-ca....ne pa njihova naslovni-ca od populista....hahah populist hehe! eh škoda besed«

kesl: »z veseljem pohvalim, ce je nekaj dobro... samo to (se) ni nic. saj ni nobene vsebine. en clanek, ena anketa na koro-skem, to je pa bolj kot ne vse. no, pocakajmo, dajmo jim kak mesec pa bomo potem ocenjevali. po mojem se bodo v par mesecih stvari kar spremenile... upajmo na najboljše.«

Coldy: »Ej kesl.....v parih mescih..hehe oni so se pripravljali pol leta.....na prvo izdajo.....heheh.....ne-ne.....in kakšen je dosežek....katastrofa«

Coldy: »Pomoje so se zmotli z imenom POPULIST mogli bi dat POPOLNI BUTALIST!!!«

postar13: »Zivjo Ko sem prebral zadevo, sem se najprej vprasal, ce nisem prelistal kaksnega osnovnosolskega glasila, a se tega slabo ispeljanga. Pri vsem pompu, samo to. Kaj le mislijo, da bodo lahk tak cajtnge se komu PRODAL.? Najprej: niti nisem zih, a je ta casopis namenjen samo koroscem, al tut nam Velencanom? Casopis nima niti 20 clankov, a jih je kar 11 za Korosko regijo. Sport - prakticno nic, Idealist _ nic, Zuralist - pramalo, Holist- Stokrat prebrano, Kapitalist _toliko napotkov se svoj zivi dan ne, lokalist _ malo bolje, ampak ce imajo kritika, (andreja Mursec Plesivcnik), pa le ta ne vidi sveta okoli sebe, saj ne vidi, da opozarjanje na napake dolgorocno prinasa spremembe, a ona zivi v svoji mavricni dezeli, se spra-sujete zakaj sem sel od zadaj naprej? Sedaj sem prisel se do strani REAList: tle so se pa izgubili. Pa ne pri tej strani, tem-vec pri celi zadevi. Izgovori, da je izvod brezplačen, se niso izgovor, da bi lahko pisali, casopis taksen kot je. Samo dve pozitivne stvari lahko zasledim, to je Jure z fotografijo, o kateri ve veliko, upam samo, da bo imel proste roke, ter Pec z oblikovanjem, ceprav se ni pokazal vsega kar zna. Ce se zadeve ne bodo lotili bolj premisljeno, bomo prica skora-snji ukinitvi casopisa. Primerjava z Nasim casom pa, sodite in presodite sami, kajti ze tako sem se prevec raspisal, a kljub vsemu veliko idej za nadaljnje delo zelim vsem v urednistvu. Se posebej prikupni novinarki. cao«

Von Zeppelin: »Želel bi si, da bi tile ki delajo Populista kritike vzeli kot dobronamerne in kot vzpodbudo za naprej. Tisto, kar piše Coldy in podobni, je pa brez veze. Ni treba žaliti. Tistemu, ki zadeva ni všeč, naj jo pač ne bere.«

Coldy: »heheh«

postar13: »Zivjo Tut js sem napisal svoje mnenje v upanju, da bodo prihodnje številke pac boljše. cao«

andreja: »POSTAR13! Kritiko sprejemam in obenem ugotavljam, da sem dosegla svoj namen! p.s. Za razliko od tebe se pod svoja mnenja podpišem! lp andreja«

Litr_pira: »250 sit za 20 strani...ne se spilat...smeh...«

Populist: »Za 250 Sit dobiš 1/2 (pol) litra pira.«

postar13: »Zivjo Andreja, sj me poznas, ampak tale virtualen svet, je narejen za taksne stvari, kot so pretvarjanja in podobno. Te bom pa povabil na kafetek, ali karkoli si bos zazelela v bliznji prihodnosti, ko se bova srečala. Obljubim.Vsekakor ti pa zelim se veliko prijetnega dela, ampak vedi - Moje te oci

prate,(a se ne slisi vredu :-))), tako bodo po potrebi dobronamerne kritike padale, vkolikor bodo potrebne, a vec v zivo. cao«

Von Zeppelin: »Sumljivo, sumljivo tole... poštar, pa ne da pišeš kritike zato, ker ti je Andreja všeč in imaš določene namene, a? Potem je bolj, če mata na "kafeteku" spremstvo...«

semafor: »resda je malo tanka, ta uvodna številka, pa lektor je manjkal. ampak a ste vidli naš čas - naenkrat se je spomnil, da ma publiko, kakršnakoli že je. tk da - populist je en del svoje naloge izpolnil, še predno se je pojavil.«

Von Zeppelin: »Tud to je res.«

Coldy: »ZJ mi pa povej kako nalogo je populist opravo a pooble-dela rdeča? a to da je večino strani dano koroški regiji?«

Coldy: »mislu sm rečt poobledele rdeča barva pa da je večino strani pisano za koroško regijo?«

Von Zeppelin: »Samo dejstvo, da nekje obstaja neka konkurenca, te sili, da si boljši ali to vsaj skušaš biti. Ta del naloge, Coldy.«

Litr_pira: »populist, za 250sit dobis litr pira (akcija v sparuj...)-)...sicc pa dobra besedna fora... je pa lepo da tistkate na recikliran papir (eto en kompliment, da ne bom ispadu "vecni puntovnik" :))«

(se nadaljuje ????)

Pismo v 12. točkah

1. Zelo prijetna je grafična podoba, prav tako tipografija.
2. Prav tako je prijeten format, ki bi lahko bil morda celo malo manjši, toda to ni bistveno.
3. Posrečeno je izbrano rahlo roza senčenje osnovnega papirja, kar daje časniku vtis domačnosti, prijaznosti ipd. Prav tako je prijetna gradacija papirja.
4. Primerno je izbrana velikost črk: časnik lahko brez težav berejo tudi ljudje s slabšim vidom.
5. Relativno ozek je zaenkrat nabor piscev, čeprav vem, da gre šele za prvo številko.
6. Članek Andreje Muršek-Plešivčnik je surrealističen. Takega mesta v Šaleški dolini ni!
7. Vsaj nekaj člankov v vsaki številki mora biti bolj kritičnih, problemskih, takšnih, da bodo ljudje rekli: točno, to je to, vendar tega doslej ni še nihče napisal!
8. Manjka napovednik aktualnih (špornih, kulturnih ipd. dogodkov).
9. Manjkajo tečajnice ali vsaj napotilo na spletne strani.
- 10.
11. O.K. nagradna križanka verjetno bo!
12. ... ipd.

V.

Brez sladkorja

Ubežati pleničkam je prvi zrelostni izpit.

Sosedu in o sosedu vedno vse najslabše.

Kar bedakom ni všeč, ne more biti neumno.

Komar nikogar ne vpraša za krvno skupino.

Velike besede so le majhen korak k dejanjem.

Letni čas – pravi čas – zadnji čas – kakšen čas!

Smrt nima vedno razumevanja za zdravo življenje.

V borbi za boga človek zlahka zapiše dušo hudiču.

V vsaki bolnišnici vodi rezervni izhod na pokopališče.

Delavce v službi le izkoristijo, delavke pogosto tudi zlorabijo.

Izpod klobuka

Greh se v senci dobro počuti.

Ali na Kreti prebivajo kreteni?

Zmaga traja do prvega poraza.

Neplavalcu je vsak ribnik morje.

Ideje so med v čebelnjaku misli.

Ljudje najrajši verjamemo željam.

Kdor se potepa, se mu rado otepa.

Pravovernost rada zaide na kriva pota.

Enim je delo mučitelj, drugim odrešenik.

Resnica je običajno zelo preprosta gospa.

Vse se stara, le starke se bi rade mladile.

Lenuh

- Mitja je pa najhujši lenuh, kar jih poznam!
- Po čem pa tako sodiš?
- Po tem, da vedno nosi srajce s kratkimi rokavi.
- Kakšno povezavo pa imajo srajce s kratkimi rokavi in lenoba?
- Običajno je res nimajo, pri Mitji pa, saj nosi srajce s kratkimi rokavi zgolj zato, da si mu nikoli ni treba zavihati rokavov.

IZ DOMAČIH LOGOV

Tako, Črnjani imamo vzrok za zadovoljstvo! Pravzaprav za tretjino zadovoljstva, kajti policisti so ujeli enega izmed treh bančnih roparjev, ki so lani jeseni odnesli iz naše banke 15 milijončkov. Bolj nezadovoljni so bankirji, saj o denarju ni ne duha in ne sluha. Niti o tretjini ne.

Dajmah

Velenje.com

Jež, ki bode z glasbo

Za tabo je četrto stoletja delovanja v svetu zabavne glasbe. Kaj še sploh lahko poveš o sebi?

Res je. V 25. letih kariere sem povedal že skoraj vse, kar se tiče mojega ustvarjanja. V tem času so me ljudje spoznali predvsem kot pevca, čeprav sem se ukvarjal tudi z drugimi stvarmi. Napisal sem vrsto reklam, himen in uvodnih songov. Bil sem avtor večine skladb, ki jih je Stojan Auer prepeval na začetku in koncu svojih oddaj Poglej in zadeni, potem je tu himna za rokometni klub Pivovarne Laško, da ne govorim o nekoč zelo popularnih reklamah za znano avtomobilsko znamko (zdaj ne boš več hodil peš, z njim se vozi tudi A. Jež).

Malokdo pa ve, da si pisal tudi aforizme ...

Res sem nekoč pisal aforizme za Nedeljski dnevnik.

Povej jih nekaj, ki so ti najbolj pri srcu.

- Prednost starega avtomobila je, da postaneš dober avtomehanic.

- Manj boš govoril, manj boš napravil napak.

- Ne razlagaj nekomu nekaj, česar ne bo nikoli razumel.

- Človek gradi, da lahko poruši.

- Človek živi prekratko obdobje, da bi lahko dozorel.

Kot glasbenik s tako dolgim stažem si marsikaj tudi doživel ...

Seveda se mi je v tej dolgi karieri pripetilo marsikaj zanimivega. V mojem začetnem obdobju sem dosti nastopal tudi v Švici. Moj takratni glasbeni partner je bil oboževalec avtomobilov Wardburg, s katerim sva se v tistem času vozila v tujino. Nekoč sva dobila listek za nepravilno parkiranje, na katerem je poleg kazenske vsote pisalo - NEPOZNANA FIRMA AVTOMOBILA. Ko sva se vozila mimo gradbišč in jarkov, je moj glasbeni partner vedno

odpiral vrata in pozdravljal - KAKO SI? Vsi so ga pozdravljali nazaj. Začudeno sem ga vprašal, kako da pozna v Švici toliko ljudi. Odvrnil mi je, da jih ne pozna, ampak je prepričan, da so na vsakem gradbišču verjetno zraven tudi Jugoslovani. Prav je imel!

Vendar si pa vsaj toliko kot uspešen glasbenik poznan tudi kot ustvarjalec TV-oddaj in voditelj le-teh.

Poleg glasbe sem se lotil tudi voditeljstva v oddaji Ježek show, ki mi daje še danes velik pečat, predvsem ko na veselici v jutranjih urah preneham igrati. Takrat se tišči zadnji, ponavadi že malo okajeni gostje derejo za mano: »JEŽEK JE ŠOU, ŠOU JE ŠOU!«

Aleksander Jež ima »na zalogi« še mnogo lepih skladb, dobrih idej in veliko volje.

Brez skrbi! Ježek še dolgo ne bo »šou«.

Mišek

ALEKSANDER JEŽ, pevec, TV-voditelj, podjetnik

Poklic: lenoba

Hobi: pridnost

Stan: včasih samski, drugič poročen, odvisno, kdo me vpraša

Rojen: v času cvetočega socializma in to med prvo stavko rudarjev v Trbovljah (!?)

Starost: muzejska

Naj igralka: moja tašča

Naj igralec: kaj pa vem

Avto: samo tak, ki pije manj kot jaz

Parfum: sveže pokošena trava

Mikrofon SHURE SM 57

SHURE®

SM 57 poleg nekaterih iz te serije gotovo spada med legende Shurovih mikrofonov. Na »sceni« je v skoraj nespremenjeni obliki že vsaj 25 let. Seveda je doživel nekaj tehničnih izboljšav, ki so bile nujno potrebne, vendar v principu ostaja isti.

Proizvajalec ga zlasti priporoča za ozvočevanje in bobnov (snare, tom-tom), kitarskih in bass ojačevalnikov, trobil in pihal.

Tudi kot vokalni mikrofon se obnaša solidno.

Vendar pa: harmonikarji pozor!

SM 57 se odlično obnese predvsem pri ozvočevanju harmonik vseh vrst. Po mojih (in ne samo mojih) izkušnjah je ta mikrofon izredno primeren ravno za ta namen. Preizkusil sem ga tako na klavirski kakor tudi na diatonični in kromatični harmoniki. Zvok je bil brez pretiranega izenačevanja, povsod prijeto čist.

Ne mislim vas utrujati s tehničnimi podatki in števil-

kami, moram pa vas opozoriti na poseben t. i. proximiti efekt, kar pomeni, da pri približanju instrumenta na določeno razdaljo k mikrofonu dosežemo še posebej poln zvok. Seveda pa je to tudi stvar prakse in izkušenj.

Mikrofon torej, ki bo zlasti harmonikarjem v veliko veselje.

Mišek

KRATKA LESTVICA

Življenje je zaporedje presenečenj in kar se zgodi prvič, se zagotovo zgodi tudi drugič, tretjič... V »pilotni« številki POPULISTA smo Vam obljubili lestvico in ker obljuba dela dolgega, pardon dolg, ...

V današnji, prvi številki je lestvica sestavljena iz petih skladb. Treh slovenskih in dveh tujih. Oglejte si jo, premislite in seveda GLASUJTE s kuponom, ki ga imate v časopisu.

Postavite svojega favorita na vrh lestvice!!!! In pošljite svoje predloge!

- 1) GUSTI in POLONA KASAL - Vedno zame
- 2) BEPOP - Zapleši z nami
- 3) KINGSTON - V soboto zvečer
- 4) MADONNA - American life
- 5) SERTAB ERENER - Everyway that I can

Do naslednjic pa veliko dobre glasbe!

Maja

Videli, slišali!

Božje mesto
(Ciudad de Deus)

Drama; 130 min; Brazilija
 Režija: **Fernando Meirelles, Katia Lund**
 Scenarij: **Braulio Mantovani**
 Igrajo: **Alexandre Rodrigues, Matheus Nachtergaele, Alice Braga, Seu Jorge, Leandro Firmino da Hora**
 Glasba: **Ed Cortes, Antonio Pinto**

Božje mesto je res božje

O filmu je bilo napisano toliko (in še več) pozitivnega, da je ob vseh presežnikih težko reči še kaj novega. Pa vendar, to je film o mestu, ljudeh, revščini, drogi, kriminalu, mladosti in prijateljstvu. Glavno vlogo ima Božje mesto samo: mestna četrt, slum, geto, pribežališče odrinjenih – specifično okolje, razpeto med sodobnim utripom današnjega časa in socialnimi problemi urbanega okolja. V ospredju je socialna razpetost med proletariatom v favelah, ki živi v brezizhodnosti tretjega sveta, in med kapitalističnimi vrednotami, ki se umeščajo v okolje nerazvite Latinske Amerike. Vsi glavni igralci filma so naturščiki. Kar nekako sama se vsiljuje primerjava z mehiško uspešnico izpred dveh let, Pasje življenje, sijajno trilogijo sodobne urbane Mehike, in Božjim mestom, zopet skupkom zgodb najrevnejšega dela (morda najpopularnejšega) latinskoameriškega mesta, Ria de Janeira.

Kaj je tisto, kar vrhunske filme tega kontinenta danes loči od evro-ameriške produkcije? Zdi se, da prav omenjena socialna komponenta v pripovedi, v samem izboru in občutju izvrstnega scenarija. Zahodna filmska kultura je vključno s (precej nepokvarjeno) vzhodnoevropsko filmsko produkcijo (tudi slovensko) preživela obdobje, ko se je iskreno zanimala za sebi lastne socialne teme, ki jih danes obdeluje bolj površinsko, zanimajo jo le posamezni fenomeni. Z latinskoameriškim filmom je drugače. Teme, ki zanimajo filmski jezik, prežemajo celotno družbo, tudi višje sloje prebivalstva, torej tiste, ki jim je dovoljeno in omogočeno ukvarjati se z moderno umetnostjo. Zato je filmska zgodba blizu vsem slojem tega razslojenega dela sveta, blizu tudi Evropi in ZDA, kjer so vplivi latinske kulture vsaj v njenih južnih delih veliki in očitni. Naključno ali ne, v ospredju filma najdemo tudi del »nove« umetnosti, fotografijo, s katero se ukvarja glavni junak.

In še nekaj nas impresionira pri filmu, kar se da začutiti tudi v drugih oblikah brazilske družbe in kulture nasploh (npr. v nogometu, glasbi ...); mešanje kultur, ras in v primeru Božjega mesta črno-bela rasna in socialna toleranca. Tu je na prvem mestu človek kot osebnost in njegov socialni status, šele kasneje barva polti. S tem seveda ne želim reči, da razlik in nestrpnosti ni (tudi rasizma), pa vendar so bili največji brazilske narodni junaki tako v športu (nogometaši, vozniki F1...) kot tudi v glasbi in drugih umetnostih vseh ras in slojev in med ljudmi sprejeti kot vsem enaki. In prav to je tisto, kar posledično dviguje njihovo kulturo in v našem primeru film (tudi glavnega junaka in njegov odnos do someščanov) na višjo raven.

Alexandre Rodrigues in Alice Braga

Sicer pa zgodbe filma nima smisla obnavljati. Ustvarite si sodbo sami. Že sama oznaka filma – kriminalna drama – s poudarkom na opisani vsebini nakazuje žanr. Če ob delno biografski vsebini dodamo sodobne režijske prijeme, ki med drugim film označujejo za južnoameriško Matrico, je odgovor na vprašanje »Ali obiskati predstavo?« jasen. Film je najbolj gledani brazilski film v domovini in čisti presežek svetovne filmografije zadnjih dveh let. Matrico pa kar pozabite.

M. Z.

Ocena: Kaj še niste videli? (minuspet)**Herbersteinsko srečanje slovenskih književnikov****HSSK '03****Vila Herberstein, Velenje, 12.–14. junij 2003**

Menim, da so Herbersteinska srečanja, s katerimi smo na novo začeli tudi nekako v sledi Štatenberških srečanj, v tem trenutku nadvse pomembna. Ne le, ker omogočajo poglobljeno razpravo v krogu pisateljev in literarnih znanstvenikov, torej strokovno, živo in dinamično izmenjavo misli o temeljnih slikah sveta in ključnih kulturnih obrazcih, ki določajo naše videnje sveta, ampak ker obnavljajo zanimanje za literaturo in po dolgih letih postopnega samoosvajanja slovenskih književnikov, ki so bili prisiljeni individualno reševati usodo svoje literature, spet obnavljajo družbeni smisel takega druženja. Ker se teh srečanj udeleži tudi nekaj učiteljev in profesorjev, predstavljajo priložnost, da se lahko poglobljeno soočajo tudi z aktualno književno ustvarjalnostjo. Že v kratkem se bo Slovenija vključila v EU in takrat bo spet aktualno vprašanje o naši posebni, drugačni in izvorni predstavi sveta, na podlagi katere se edino lahko plodno vključimo kot enakovreden ponudnik in dejavnik v ustvarjalne tokove sveta. Kot je nedavno omenil Janez Lotrič, predsednik uprave Petrola, ni uspešnega in kvalitetnega gospodarstva brez kvalitete kulture. Podobno razmišlja tudi dr. Peter Kraljič, član prestižnega McKinsey Advisory Councila, ki nas je posvaril pred zanemarjanjem svoje duhovne podobe in nezanimanjem za kulturo. Če se bomo hoteli postaviti ob bok ostalim državljanom Evrope, jim bomo morali po-

nim pobudam na rob družbe izrinjenih pisateljev in idealističnih bralcev (med klošarje in predmetne vrtičkarje), bomo kmalu ostali daleč za-

v samoto posameznih ustvarjalcev potisnjene vsebine soočajo z aktualnimi tokovi in dosežki drugih. Tako bomo dobili polja dialogov, ki bodo

torej predstavlja ključno eksistencialno izkušnjo. Ker se ta izkušnja oblikuje v jeziku, imamo tu opraviti z usodno pomembnim trenutkom človeškega sveta: jezik in izkušnja obstoja se prekrizata. Ker je jezik tisto, čemur rečemo svet, je moč v literaturi videti jezikovni agregat, ki proizvaja svet. Brez literature ne bi bilo sveta! In ker gre za slovenski jezik, ne bi bilo Slovenije! To ni zapoznala formulacija prešernovskega tipa, ampak usodna resnica. Literatura ni komercialno blago, ampak tovarna stvarnost. Zato je usodno pomembno, da imamo tako tovarno in tudi skrbimo zanjo. Brez nje se bo literatura spremenila v deklo zahtev skromnega lokalnega trga, ki se bo sčasoma samo še krčil, in bo zgolj izdelovala skromne finančne uspešnice, tisto bistveno ustvarjalno presežnost pa bo izgubila. Zato so Herbersteinska aktualna in svetovno ključna. In zato smo se tudi odločili za njih.

Iztok Osojnik,
 direktor Vilenice
 Društvo slovenskih pisateljev

nuditi nekaj, česar sami nimajo. Tudi Andreja Rihter, ministrica za kulturo, je govorila o kulturi kot naložbi za prihodnost, njeni materialni in simbolni »donosnosti«. Če bomo prepustili literaturo in posledično tudi kulturo individualnim, tako rekoč privat-

daj, saj kot majhen narod ne moremo tekmovati z veliko številnejšimi avtorji v tujini, ki so vsi zelo dobro in celovito organizirani. Zato moramo nujno združiti svoje vrste, oblikovati javne forume in strokovna družabna srečanja, na katerih se lahko globoko

omogočila kroženje intelektualne in ustvarjalne energije; oblikovali bomo območje žive misli in dinamične predstave, na katero se bo lahko posameznik odzval. In ne samo avtor, ampak vsi, ki jih literatura zanima in se zavedajo, da se jih tiče v temelju, da

Že tretja knjiga Plešemo za vas

»V hodniku onostranskem« je naslov najnovejše, že tretje knjige tukajšnjega pesnika in pisca Štefana Smolarja z Gortine. Pisec je znan kot prizadeven član mariborske knjižno-literarne skupine Likus, ob katere spodbudi sta izšli tudi prvi njegovi deli: Žage so pele, leta 1999 in Po drevoredu življenja, leta 2000. Prav z zadnjim delom pa je avtor dokazal, da mu ob poeziji leži tudi proza, nemara še celo bolj, sodeč tako po vsebini kakor tudi po svojem stilu pisanja. Kakorkoli že, knjiga je prijetno presenečenje za pisca, od katerega smo bili vajeni rimanja in ostrega opazovanja, ki ne prizanaša niti sebi, saj se zna pošaliti ali izpovedati tudi na svoj račun. Ta knjiga pa je sploh podoba njegovega življenja, njegovega odhoda v tunel onostranstva in vnovične vrnitve, mojstrsko izdelana pripoved oziroma zrcalna slika življenjskega dogodka. Tudi kritiki so mu ob tej knjigi izrekli povsem upravičeno le laskava priznanja. Tudi ta, 161 strani obsegajoča knjiga, je samo ena od dveh knjig in drugih prireditev, ki prav ta čas potekajo v okviru

K. Waltl

Lasten pogled v klasiki

V Galeriji N. Kolar v Slovenj Gradcu je bila 3. junija otvoritev razstave likovnih del slikarja Pavla Florjančiča iz Škofje Loke. Slikar se je rodil 1947. v Virlogu pri Škofji Loki, končal šolo za oblikovanje in pedagoško akademijo v Ljubljani. Od leta 1974 dela kot samostojni kulturni delavec – slikar. V času

Umetniku nazdravljajo ob otvoritvi

ko likovna umetnost malone beži od svojih izvirov in korenin, ko se umetniki predajajo varljivim dražem psihoanalize na eni in svojevrstne obrtne anarhije na drugi strani, imamo v Pavlu Florjančiču slikarja, ki neguje klasične kvalitete slikarstva, jih razvija do popolnosti in v njihovem sporočilu izpoveduje lasten pogled na svet, življenje in umetnost. Umetnik je že imel 11 samostojnih in 8 skupinskih razstav. Razstava je na ogled do 15. julija.

Stanko Hovnik

Slovenska kulturna dediščina v tujini

Oktet Lesna iz Slovenj Gradca bo na povabilo slovenskega častnega konzula na Islandiji in tamkajšnjih slovenskih izseljencev od 14. do 18. junija gostoval na Islandiji.

Krepitev vezi z izseljenci je poslanstvo vseh, ki živimo v domovini, saj na tak način ohranjamo slovensko besedo in promoviramo našo državo v vseh delih sveta. Prav s tem namenom oktet Lesna na povabilo slovenskega častnega konzula na Islandiji, g. Eythorssona, in tamkajšnjih slovenskih izseljencev te dni gostuje na petdnevni turneji na Islandiji.

Na samo petdnevno gostovanje na Islandiji bo imel oktet kar dva samostojna koncerta; v cerkvi mesta Skalholt in v katedrali Domkirkyan v glavnem mestu Reykjavik, ter skupni koncert s tamkajšnjim cerkvenim mešanim pevskim zborom Skalholt. Oktet Lesna bo nastopil tudi na sprejemu v počastitev islandskega državnega praznika v mestni hiši v Reykjaviku, kar je za člane okteta zelo velika čast, saj so njihovi gostitelji še posebej ponosni, da bo oktet Lesna programsko obogatil praznovanje njihovega največjega državnega praznika.

Gostitelji so za oktetovce na njihovi petdnevni turneji pripravili izredno pester program, ki bo prav gotovo prispeval k uveljavljanju naše kulture, še posebej narodne pesmi na tem koncu sveta, saj je to tudi ena izmed redkih stvari, ki so izvirno naše in na kar smo lahko upravičeno ponosni.

Tadeja Lužnik

Preteklo sredo se je na velikem odru Doma kulture Velenje s svojo zaključno produkcijo predstavil **Oddelek za sodobni ples glasbene šole Fran Korun Koželjski Velenje**. Plesna predstava, ki se že tradicionalno predstavlja pod naslovom **PLEŠEMO ZA VAS**, je bila kolaž dela preteklega šolskega leta. Pod vodstvom in v koreografijah Nine Mavec - Krenker so se predstavile učence vseh razredov tega oddelka; obeh pripravnic, prvega, petega in šestega razreda.

V prvem delu programa so učence odplesale plesno-glasbeno pravljico S. Prokofijeva Peter in volk, nato pa nanizale koreografije, s katerimi je njihova učiteljica želela prikazati igrivost, zasanjanost in resnobo sameznega obdobja, od otroštva do najstništva. Učence petega in šestega razreda oddelka za sodobni ples pa so se predstavile z nekoliko abstraknejšimi temami v koreografijah z naslovom Nevihta in Sence.

V zadnjem delu so se plesalke predstavile še s plesi, ki so nastali na glasbo iz Disneyjevih risanih filmov in tako razposajene zaključile šolsko leto.

M.N.

V petek, 20. 6. 2003, bo ob 19.00 uri zaključna produkcija **PLESNEGA STUDIA N Velenje**, in sicer že **10. STOPINJE NA ODRU (Doma kulture Velenje)**. Plesalke Plesnega studia N bodo plesne stopinje puščale na odru Doma kulture Velenje.

Predstavo so pripravile: Nina Mavec - Krenker, Rosana Štorgelj, Dragica Mavec, Katja Ranzinger - Čater in Tanja Pavič, videli pa boste tudi plesne stvaritve plesalk samih. Vstopnina: 500,00 sit.

16 torek, 17. junija 2003

NATURALIST

številka 1

Pot na goro

Planinstvo je v različnih izraznih oblikah globoko zakoreninjeno v krajih pod Uršljo goro. To trditev je možno podkrepiti:

- s številnim članstvom v planinskih društvih,
- z množico markiranih in dobro uhojenih planinskih poti,
- s številnimi, dobro obiskanimi in lepo vzdrževanimi planinskimi kočami,
- z obilico planinskih pohodov in srečanj, kjer se spoznavajo in srečujejo planinci različnih generacij iz različnih krajev ter
- nenazadnje tudi s precejšnjo podporo, ki jo različne planinske ideje in projekti uživajo v našem okolju.

Menim, da so tudi zgoraj navedeni razlogi vodili uredništvo novega tednika Populist k odločitvi, da se del časopisnega prostora nameni najbolj razširjeni slovenski športno-rekreativni dejavnosti, planinstvu. Da ne bo kakšnih nesporazumov, bi želel že na začetku pojasniti, da je pod pojem planin-

stvo zajeto tudi plezanje, alpinizem, gornišstvo in še kakšna dejavnost, ki si je s časom pridobila svoj terminološki naziv.

Spodobi se, da se tudi osebno predstavim. Prihajam iz kraja, ki leži med Goltmi, Smrekovcem, Uršljo goro, Graško goro in Goro Oljko, iz Šoštanja. Hribi so me prevzeli že v 5. razredu osnovne šole in kmalu sem se pridružil domačemu planinskemu društvu, kjer sem aktivni član še danes. Že več kot 10 let sem prostovoljni vodnik Planinske zveze Slovenije in tudi tako mi je bilo dano spoznati marsikatero pot in skriti kotiček, ki bi jo drugače izpuštil iz repertoarja načrtovanih izletov. Poleg tega že več let aktivno delujem v osrednji planinski organizaciji, kar mi pomaga spoznavati življenje in delo planinskih društev širino Slovenije.

V dogovoru z uredništvom Populista sem se odločil, da prevzamem delo zbiralca različnih informacij in prispevkov s planinskega področja. Uredništvo pričakuje od

svojih sodelavcev kritičen, a vseeno objektiven odnos pri ustvarjanju vsebine. To bo vodilo tudi v našem, planinskem kotičku.

Kaj vse naj bi zajemal ta kotiček? Ker smo omejeni s prostorom, bomo kolobarili z vsebinami. Bralcem bomo predlagali izlete različnih težavnostnih stopenj, poročali o večjih planinskih dogodkih, predstavljali planinska društva, izvajali intervjuje z znanimi planinskimi osebnostmi, ocenjevali planinske kočice in plezališča, listali knjižna dela ipd. Poseben prostor bo namenjen tudi alpinističnim in športno-plezalnim dosežkom. Idejni prostor je odprt za dodatne zamisli in predloge.

Imeli bomo tudi stalno rubriko, in sicer napovednik izletov planinskih društev skupaj z napovednikom večjih planinskih aktivnosti za področje med Olševo, Peco, Ribniškim Pohorjem in Goro Oljko.

Ob zaključku bi želel k sodelovanju povabiti vse tiste, ki vam planinstvo pomeni način življenja in ste večši

pisane besede. Pišite mi na e-pošto rotovnik@siol.net ali pokličite na tel. št. 031/382-450, da se dogovorimo za sodelovanje.

Planinska društva prosimo, da nam posredujete podatke o svojih aktivnostih (izleti, pohodi, ture, tabori, srečanja ipd.) in z veseljem jih bomo brezplačno predstavili v napovedniku za prihodnjih teden.

Torej, varen korak in na svidenje v hribih!

Bojan Rotovnik

P. S. Naslov prispevka sem si sposodil iz spletne strani www.kopa.si/gora, kjer je opisana pot na goro Sv. Uršule (Plešivec). Priporočam ogled spletnih strani in vzpon po opisani poti!

Adrenalin namesto krvi

Misliš, da obstaja meja. Potem greš do nje, se je dotakneš in tisti trenutek, ko to storiš, se zgodi nekaj neverjetnega. S pomočjo uma in determinacije lahko premagiš izkušnjo. Lahko letiš zelo visoko.

Najprej je bila velika želja. Želja premagati samega sebe. Biti najboljši, kar se da. In se pri tem noro zabavati. Bila je gromozanska želja nastopiti na tekmovanju v enem najhitreje razvijajočih se adrenalinskih športov na planetu. V svetu mu pravijo adventure race. Pri nas smo ga „krstili“ kot pustolovska tekma. Trije fantje in dekle. Skupina, katere zaščitni znak sta ekipni duh in prijateljstvo. Meseci napornih treningov. Na stotine pretečenih kilometrov, ure in ure sedenja na kolesu, nešteto zavesljavaev v čolnu ter ogromno spustov po vrvi. Za en sam cilj. Končati tekmovanje Terra incognita 2002.

Na koledarju smo obračali še zadnje dni meseca avgusta, ko je področje Like, Dalmacije, Velebita in Gorskega Kotarja gostilo pisano društveno tekmovanje iz cele Evrope. Dvajset ekip je kar poka- lo od (bolj ali manj) izjemne fizične in psihične pripravljenosti. Zraven so bili tudi Živa, Peter, Andrej in Marko. Ali na kratko – Svizci. Začelo se je na Cerovačkih pečinah. Potem pa je sledilo 330 kilometrov neobljudene narave. Ko je človek v borbi s samim seboj ...

In kaj pravzaprav sploh je pustolovska tekma? Prepros-

to bi ji lahko rekli kar neke vrste mnogoboj. Pravila so pravzaprav povsem enostavna. Ekipa mora kar najhitreje premagati začrtano pot. Na tej poti štiričlanske mešane ekipe kolesarijo, tečejo čez drn in strn, veslajo, plavajo in se spuščajo po vrvi. Tekma traja neprekinjeno nekaj dni, tekmovalci pa si morajo sami načrtovati, kdaj se bodo gibali, kdaj počivali in kdaj jedli. Na vsakih 60 ali 70 kilometrov ekipa pride do svojega zaboja s hrano in obleko. Človek si ne more mis-

liti, kako zelo se lahko razveseliš navadnega zaboja ... Na progi so kontrolne točke, na katerih morajo biti tekmovalci do določene ure. Če ekipa do kontrole ne pride pravočasno, je diskvalificirana. Podobna usoda jo doleti, če ji na poti omaga kateri izmed članov. Zmaga pa (povsem logično) tisti, ki za omenjeno multidisciplinarno „popotovanje“ porabi najmanj časa.

Pa se vrnimo nazaj k naši zgodbi o Svizcih. Že pred letom dni so nastopili na tekmah pri naših južnih sosedih. Takrat jim ni uspelo priti do konca. A so kljub temu bili veliki zmagovalci. V svojem

drugem poskusu so bili trdno odločeni – prišli bomo do konca! Začelo se je s trekkingom po tipičnem kraškem svetu. Gol, neoblikovan kamen, tu in tam izsušene rastline, ponekod prava džungla. Sledilo je enajst ur veslanja. Zelo primeren čas za izjemno zanimive pogovore. Tudi z ostalimi ekipami ... Pravi adrenalinski šok je nastopil ob spuščanju z vrvi, ujeti pa je bilo mogoče tudi košček prelepega Velebita, ki pa se je – roko na srce – „predstavil“ tudi v nekoliko manj lepi luči. A toliko bolj je potem človek vesel, ko se s kolesom poda novim dogodivščinam naproti. Poleg veslanja je ta disciplina gotovo tista, ki ti da največ. Kilometri cest, na katerih ni niti enega avtomobila. Sanjsko ... Pa naj bo pot še tako zanimiva in atraktivna – priti na cilj pomeni pravi balzam za dušo in telo. Pomeni premagati samega sebe. Pomeni prestopiti mejo (navidez) nemogočega. In naj se sliši še tako oguljeno – pomeni ZMAGATI! Pa čeprav na osmem mestu ...

Tako so Svizci doživeli premagovanje samega sebe. Pa jim ni bilo dovolj. Zdaj želijo k temu privabiti tudi vse ostale. Da bo vsak, ki si tega želi, imel možnost pokazati, kako je fizično sposoben, psihično neomajen in taktično izjemno podkovan. Rodila se je ideja o prvi slovenski pustolovski tekmi. Po porodnih krčih projekt „Adventure race Slovenija 2003“ že dobiva pravo obliko. Tako bodo v začetku julija adrenalinski „odvisniki“ iz večjega dela Evrope tri

dni in tri noči premagovali 200 kilometrov najlepših predelov Šaleške in Savinjske doline.

Trasa poti je razdeljena na naslednje discipline:

Disciplina	skupna dolžina	
pohodništvo	58	km
gorsko kolesarjenje	80	km
jamarstvo	4	km
plavanje s plavutmi	3	km
splavarjenje	15	km
planinarjenje	25	km
Rafting/kajak	15	km
spuščanje po vrvi		
Skupaj	200	Km

Tekmovalci se bodo pomerili v gorskem kolesarjenju, alpinizmu, planinarjenju, jamarstvu, raftingu, splavarjenju in plavanju. Kot povsod

po svetu, kjer pustolovske tekme iz dneva v dan pridobivajo na pomenu, bo tudi na sončni strani Alp veljalo, da je ekipa močna ravno toliko, kot je močan njen najšibkejši

ekipa, biti sposoben reagirati ob navidez še tako nemogoči situaciji in biti dovolj močan (predvsem) v glavi.

Zdaj imate res čisto vsi enkratno priložnost – dokazati samemu sebi, da zmorete. In ni samo fraza – na pustolovskih tekmah se morda še najbolje odraža v sodobnem športu že skoraj pozabljeno olimpijsko načelo barona Pierra de Coubertaina „Važno je sodelovati, ne zmagati“. Ste torej mnenja, da zmorete? Ste prepričani? Pridite in poskusite! In videli boste – kar naenkrat boste leteli zelo visoko ...

Torej, vidimo se v Velenju, – mestu izzivov in priložnosti, od 4. – 6. 7. 2003.

Tomaž Hudomalj

Prizorišča tekmovanj

KITAJSKA – dežela nasprotij

Kitajska živi v nasprotjih, ki jih ustvarja tisočletna zgodovina v stiku z novodobnimi vplivi. Blišč templjev in vrtov nasproti kaotičnim ulicam; revščina Kitajcev in velikopoteznost modernih struktur na drugi strani. Vseeno pa poskuša v vsakem nasprotju doseči skladnost, ko se nasprotji združita v celoto, znano tudi kot jin-jang. Najbolj pristno je opaziti nasprotja in ravnotežje v hrani, ki jo Kitajci ločijo na moško (pekoča hrana, meso) in žensko (zelenjava, sadje) stran narave.

Ponudila se je priložnost delati na Kitajskem, ki je štiri absolventke krajinske arhitekture nismo izpustile. Naš drugi dom je bil tri mesece Peking ali Beijing (severna prestolnica), 11-milijonsko mesto na drugem koncu zemlje, ki pa prvi trenutek ni bil samo drugi konec zemlje, temveč kar drugi planet.

Že na letalu smo bile presenečene, da Kitajci sploh

niso vsi isti, tako kot si mislimo doma. Res pa je, da so majhnih postav, črnih las in v črnih oblekah. In da jih je ogromno »kot Kitajcev«. Zdi se, da se vsi srečajo ravno na cesti, ki je kot brzeča reka koles, avtomobilov, avtobusov, tramvajev, pešcev in ostalih premikajočih se »gar«, ki jih tudi po treh mesecih nismo znale poimenovat. Kmalu smo se znašle sredi ceste in

vsa ta prevozna sredstva so brzela mimo nas. Posnemale smo Kitajce in brez panike pogledale v nebo in nadaljevale svojo pot, kot da smo same na cesti. Zatem smo ugotovile, da je obračanje na štiripasovnici, v križišču, ali vožnja čez rdečo luč ena najbolj vsakdanjih stvari na Kitajskem, ki pa lahko neizkušenim študentkam požene kar precej strahu po žilah. Navadile smo tudi na jutranji tek kuharjev in natakaric v belih opravih po dvopasovnici ob sedmih zjutraj pri minus pet.

Koliko je Kitajcev, je znano na železniških postajah in vlakih, ko se mimogrede kakšen od njih v čakalni vrsti malo nasloni ali pa kar usede nate. Osebnostni prostor, ki ga poznamo mi, jim je enostavno tuj. Tako se jim zdi tuje tudi dejstvo, da je vseh Slovencev za dva milijona, saj pri njih mesto, ki ima manj kot 4 milijone prebivalcev, sploh ni mesto, temveč ima status vasi. Ali pa, da Slovencev grozi izumrtje, pri njih pa vlada politika enega otroka. To pomeni, da lahko ima družina, ki živi v mestu, samo enega otroka, na podeželju pa lahko imajo dva, vendar samo v primeru, če je prvorojenec deklica. Če kdo

Kitajske ulice preplavljajo kolesarji

Sožitje narave in človeka v kitajskem vrtu

Kaos kitajskih ulic

Kitajci so na kolesih v vseh vremenskih razmerah

Kitajski kmetovalki na polju

Babica pazi na vnuka pred svojim domom

Moderna kitajska mesta

Kitajski učenci pred svojo šolo

Prodaja pridelka na ulici

prekrši ta pravila, mu sledi odvzem službe in ponižanje. Seveda so tudi na Kitajskem izjeme, saj lahko imajo vplivni ljudje in tuji tudi več otrok. Glede prepoznavnosti Slovenije na Kitajskem nismo bile presenečene, saj nas samo enega otroka, na podeželju pa lahko imajo dva, vendar samo v primeru, če je prvorojenec deklica. Če kdo

Kaj kmalu smo se sprijaznile z dejstvom, da kitajskega jezika v treh mesecih ne bomo osvojile. Četudi smo se zelo trudile, da bi med njihovim pogovorom razumele vsaj kakšno besedo, je bilo zaman. Polglasniki, nosniki, preglasi na najrazličnejše načine in glasovi iz vseh koncev grla, ki jih slovenščina ni nikoli raziskala. Ena beseda ima lahko z natančno določeno strešico popolnoma različne pomene. Sporazumevanje s taksisti v kitajsko-slovenskem dialogu je bilo zelo zanimivo. Namesto da zavije levo, lahko kaj hitro z malo močnejšim tonom ukažeš, naj se usede. Sčasoma smo ujeli isto valovno dolžino in kar naenkrat so postale neke čudne besede celo razumljive in vsak dan je ostala v ušesu kakšna več. Za nas so bile svetle točke predvsem mladi ljudje, ki znajo govoriti v angleščini, čeprav

je to bolj kitajska angleščina. Tako je mladi receptor v hotelu zahteval od nas »password please!« (geslo prosim), namesto »passport« (potni list). Seveda smo se čudno gledali, saj nismo vedele, kakšno geslo zahteva od nas. Pod nos smo mu pomolile potni list in vsi smo se smejali. Vsi, stari in mladi pa znajo pozdravljati tuje s »helou«, ampak šele, ko gredo mimo tebe. Znanje angleškega jezika je predvsem pri mlajših presenetljivo dobro. Tako nas je na železniški postaji ogovoril desetletni kitajski deček: »How do you do? How are you?« in sicer v tako dobri izgovorjavi, da bi se lahko me Evropejke kar skrile pred njim.

Besedilo in fotografije: Katarina Ročnik

(nadaljevanje v naslednji številki Populista)

Motoristi

Vsakodnevno jih vidimo. Posamezne, v parih ali manjših skupinah, občasno pa tudi v večjih. Motoriste namreč. Videvamo jih na različnih motorjih, nizko sedeče, z naprej nagnjenimi prednjimi vilicami in glasom, podobnim grmenju, ali agresivno sedeče v prežečem položaju na hitrih motorjih, katerih agregati imajo zvok pobesnele ose, ko dodajo gas. Med seboj so si zelo različni, pa vendar imajo eno skupno točko. Njihovo enosledno vozilo požira kilometre asfalta pod njimi. Kdo so ti ljudje in kaj jih žene, da se izpostavljajo vsak dan večjim nevarnostim kot udeleženci v vse hujšem kaosu, ki vlada na naših cestah?<

Delijo se na tako imenovane bajkerje, športne motoriste, pa tudi na tiste, ki niso ne eno ne drugo, temveč s takim načinom prevoza bodisi izražajo svoj status bodisi preganjajo dolgčas.

motorjev tiče, pa je občutek moči za moške zelo pomemben, čeprav zadnje čase vidimo na takšnih motorjih tudi čedalje več žensk. Videti je, da imajo nekatere kakšen moški kromosom, kakšen

Boris Pratnekar

V usnje odeti bajkerji so ena od tistih skupin naših motoristov, ki se je v zadnjih letih večkratno pomnožila, čeprav so izpostavljeni odklonilnemu odnosu običajnih ljudi. O tem fenomenu sem se pogovarjal tudi s psihiatrom dr. Danijem Lajlarjem, ki pravi takole:

»Vožnja z motorjem dviguje adrenalin, tako kot v bistvu vsaka dejavnost, ki civiliziranega človeka približuje naravi. Vožnja z vozilom, na katerem jezdim, nam direktno preko vseh čutil prinese informacije, ki jih pošilja narava, kar pri vožnji z avtomobilom, v kabini, kjer je okolje umetno ustvarjeno, ni mogoče. V avtomobilu je voznik individuallec, vsaj takšno počutje mu nudi obilica ploščevine, ki ga obdaja, medtem ko je motorist direktno izpostavljen vsem zunanjim vplivom, njegova varnost pa zavisi od kopice drugih dejavnikov, ki pogojujejo vozne razmere. To je sicer občutek, katerega z besedami ni mogoče popisati, vsekakor pa ga je lepo spoznati. Če pa gledamo s stališča psihiatrije, pa lahko rečem, da je pogled na te gospode v črnem usnju, obdane z verigami in drugimi kovinskimi okraski, sicer malo čuden, vendar s časom ugotoviš, da te stvari verjetno potrebujejo, drugače si jih ne bi nadedli. Kar pa se vožnje teh težkih in močnih

Drago Jakopič

Frenk Dobrovnik Frumf

ljen kot negavec, ki ga samo to, da živi na cesti, razlikuje od divjaka iz gozda. Tako je še sedaj, ko so tipi na motorjih po mnenju večine skoraj vedno kriminalci in divjaki. Ljudje vidijo, da gre pri tem za oponašanje nekega modela, to dejanje pa ni pristno. Za naše razmere je pristno nošenje nageljna, igranje frajtonarce, narodna noša in pa kosanje s kakšnim brdavsom. Dejstvo, da se vozim s chopper motorjem še ne pomeni, da se bi rad kosal z brdavsem, v večje veselje mi je spoznanje, da se ta motor lepo čisti, da se pri tem lahko sprostim. Za začetek letošnje

sezone vsem želim, da ne boste napisano: »Je rezal ovinke ko' sir, pod tem kamnom je našel svoj mir«.

Vsekakor ima dr. Lajlar prav, vendar pri tem ni upošteval tistih, ki so bajkerski način življenja vzeli za svojega. To pomeni, da jih od ostalih motoristov razlikuje to, da svoj način življenja prilagajajo vožnji z motorjem in bivanjem na sceni. Res je, da so redki, vendar jih je tudi pri nas čedalje več. Kar pa se tiče negativnih lastnosti, pa jih naši bajkerji kratko malo nimajo nič več kot ostali ljudje, prej bi rekel bistveno manj. Če pogledamo samo našo re-

Bojan Plemenitaš

gijo, lahko najdemo več bajkerskih kot ostalih klubov, pa vendar so ravni ti tisti, ki so največkrat pripravljeni priskočiti na pomoč. Navedem naj samo primer šoštanjskih Veteranov, ki vsakoletno darujejo kri, klubi NETOPIR in MODRAS, celjski PANTHERji in XXX-i pa so pred dvema letoma tvorili skupino 40-ih motoristov, ki so 20 ur sodelovali pri iskanju izgubljene triletne deklice v gozdovih nad Veliko Pirešico. Tako kot v vseh segmentih življenja je tudi med njimi plevel,

vendar so ga do sedaj vedno znali pravočasno spoznati in zatreti. Upamo, da bo tako tudi v bodoče in da se bo mišljenje običajnih ljudi (pešadije - v žargonu) sčasoma spremenilo. Na teh straneh boste lahko redno spremljali dogajanje na motorističnih scenah v regiji in tudi širše, mi pa se bomo trudili, da boste lažje razlikovali vrste motoristov in lažje razumeli njihovo življenje.

Boris Pratnekar

Boris Vuk

Vlado Goršič - Faf

Edi Forster

Vili Pečovnik

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

Osvojili so pokal!

Letošnja sezona bo rokometašem RK Gorenja zagotovo ostala v spominu, saj so fantje v rumenih dresih dosegli in presegli pričakovanja in cilje, ki so si jih zadali. Potem ko so v prvenstvu demonstrirali hitro, dinamično in moderno rokometno igro, so v končnici in predvsem v pokalnem tekmovanju prikazali tudi veliko metro tekmovalnosti in borbenosti, kar je še olajšalo pot do velikega uspeha. Glavni krivci za uspehe so seveda igralci, ki smo jih po končani sezoni poskušali realno oceniti, čeprav je to izredno težko, saj je rokomet nena zadnje ekipni šport, kjer se mora posameznik podrežati kolektivu.

Aleš SIRK – Svetlolasi levi zunanji igralec si je v zaključnem delu tekmovanja lase še

nekoliko posvetil, kar je očitno dobro vplivalo na njegovo igro. Preko sezone v ne najboljše formi, a v končnici in pokalu celo tisti, ki je odločal. Stavi predvsem na osnovno preigravanje v desno, kjer ga je težko ustaviti. Odločil je boj za tretje mesto v ligi Siol, potem ko je proti Preventu odlično odigral tekmo v Slovenj Gradcu in dosegel zmagoviti zadetek v zadnji sekundi.

Benjamin OŠTIR – Inženir elektronike je zadolžen za igro v obrambi, kjer ponava-

di ustavlja leve zunanje igralce nasprotnika. Igralec, ki je na tekmah večkrat izključen, a svoje naloge opravlja dosledno in vestno. Mogoče v obrambi nekoliko preveč statičen, zato tudi preveč nepotrebnih grobih prekrškov. V zaključku sezone je nekajkrat stekel tudi v napad, kjer se je v preteklosti zagotovo bolje počutil. Zelo koristen igralec.

Matjaž MLAKAR – Dva-ndvajsetletni krožni napadalec se kot lev bori v obrambi in napadu. Ključni obrambni mož, ki stavi predvsem

na svojo moč. Dobro sodeluje z vratarjem, kar je v današnjem rokometu izredno pomembno.

V napadu morda preveč pasiven, pri streljih pa zaradi želje in moči včasih nenatančen, a če ima svoj dan, odpravi tudi to pomanjkljivost. Zaradi odlične obrambne igre je oblekel reprezentančni dres Slovenije.

Luka DOBELŠEK – 191cm visoki srednji zunanji igralec je zagotovo potrdil svojo kakovost, ki jo je nakazal že v preteklih sezonah. Kljub mladosti se je odlično kosal z bolj izkušenimi igralci. Odlično fizično pripravljen in dovolj eksploziven na svojem igralnem mestu. Pregled nad igro lahko in mora izboljša-

ti, odlično pa se znajde pri izpeljavi uigranih akcij, kjer praktično ne greši! Nov slovenski članski reprezentant, pred katerim je svetla prihodnost.

Vid KAVTIČNIK – Levoroka nevarnost si je docela izoblikoval rokometno osebnost. Poznajo ga praktično vsi, ki spremljajo rokomet, tudi izven meja naše države. Brez večjih pomanjkljivosti kar zadeva igro v napadu, morda bi moral še nekoliko okrepiti svoje telo, a vpraša-

nje, kaj bi to pomenilo za njegovo hitro igro. Napadalec, ki bi ga želel imeti v svojih vrstah vsak klub, ki stremi po uspehih. Vprašanje časa je, kdaj bo zapustil matični klub, saj na evropskem rokometnem trgu primanjkuje tovrstnih igralcev. Preko sezone so se zanj najbolj potegovali Celjani.

Branko TAMŠE – Še en levičar, ki pa stavi predvsem na svoje odlično tehnično

znanje in prefinjen občutek. Mnogi mu očitajo, da je prepočasen za krilnega igralca, a hitrost nadomesti z goli, ki

jih dosega v ključnih trenutkih in z nemogočih položajev. Na igrišču skrbi tudi za dodatno motivacijo, saj nenehno spodbuja svoje soigralce in jim svetuje tudi, ko počiva na klopi. V Gorenju je začel svojo športno pot, ki jo bo po vsej verjetnosti tudi nadaljeval, čeprav je v začetku minule sezone nakazal svoj morebitni odhod.

Branko BEDEKOVIČ – Najvišji in verjetno tudi najizkušenejši igralec ekipe. Zaradi poškodbe veliko časa izven pogona, a v ključnih trenutkih tudi on zanesljiv in borben. Obrambe nasprotnikov storijo nad njim veliko prekrškov, saj ga je v njegovih silovitih prodorih izjemno tež-

ko ustaviti. V obrambi se ne znajde najbolje, a zaradi tega obramba ekipe ni nič slabša. Tudi on bo po vsej verjetnosti član ekipe v naslednji sezoni, in če bo zdrav, bo še kako dobrodošel.

Sebastjan SOVIČ – Kapetan ekipe je zgled in idol rokometarjev v dolini. V celoti predan rokometu in športu, pravi vodja svoje ekipe. Tudi kar zadeva igro, brez slabos-

sti. V napadu vedno izredno učinkovit, v obrambi pa vedno na preži za ukradenimi žogami. Slovenski reprezentant, ki piše zgodbo o uspehu, v teh dneh pa zaključuje služenje vojaškega roka. Izven igrišča miren in uglajen, na igrišču pa vedno poln energije. Veliko se pogovarja s sodniki, kar pa se za kapetana moštva zagotovo spodobi.

Gorazd ŠKOF – Blesteče predstave na vratih Gorenja so ga približale tudi dresu z državnim grbom. Skromno priznava, da gre veliko zaslug za njegove obrambe predvsem obrambnim igralcem. V zaključnih bojih so bili trenutki, ko ga je bilo nemogoče premagati in se mreža za njegovim hrbtom ni tresla kar nekaj mi-

nut. Izven igrišča pravi prijatelj, vedno pripravljen na pogovor in vedno nasmejan. Vsakdo je rad v njegovi družbi in škoda bi bilo, če bi zapustil soigralce.

Robi LAINŠEK – Drugi vratar ekipe je sezono večji del spremljal s klopi, kar je seveda razumljivo. Ško-

da, da ni obranil več strelav s sedmih metrov, ko je dobil priložnost. Tudi on prispeval svoj delež k uspehu, saj je dober drugi vratar nujno potreben na treningih, kjer se praktično vse začne.

Jure DOBELŠEK – Tudi v tem še ne dvajsetletnem igralcu se skriva velik potencial. Igra na položaju levega

krila, kjer pa je vsaj zaenkrat vse trdno določeno. Minute, ki jih je prebil na igrišču, je odlično izkoristil.

Iztok GAJŠEK – Desna stran Gorenja je izredno moč-

na, kar s svojo prisotnostjo potrjuje tudi Iztok, ki je prav tako kot njegov konkurent na desnem krilu odličen tehnik in strellec z občutkom za žogo in gol. Zanimivo bi ga bilo videti v položaju, ko bi bil na svojem igralnem mestu prvi igralec.

Aljoša ŠTEFANIČ – Igralec, ki se lahko pohvali s srebrno medaljo z mladinskega

evropskega prvenstva. Ima pravo višino za zunanjega igralca. Nekoliko prepočasen za hitro igro, ki jo goji ekipa. Gotovo je, da so visoki igralci zelo koristni in dobrodošli in Aljoša bo s trudom v prihodnosti odpravil marsikatero pomanjkljivost.

Samo RUTAR – Še en igralec iz mladinskega oziro-

ma kadetskega pogona, ki je okusil vročico najmočnejše državne lige. O Samu bomo verjetno na naših straneh še pisali.

Damir HALILOVIČ – Tretje levo krilo ekipe, ki je na parketu prebil malo časa,

kar je seveda ob izredni konkurenci na tem igralnem mestu povsem razumljivo.

Miha PETERLIN – Srednji zunanji igralec, ki z lahkoto

zaigra tudi na krilu. Ponujene priložnosti je dobro izkoristil. S trdim delom se lahko

razvije v zanimivega igralca v vseh pogledih.

Aleš MIJATOVIČ – Igralec desne strani, ki veliko priložnosti za igro ni dobil, seveda

pa si lahko s svojim potencialom tudi on zagotovi mesto med najboljšimi.

Ivan VAJDL - Đango – Odlični bivši vratar, ki je tudi po aktivnem udejstvovanju na igrišču ostal zvest svojemu klubu. Na trenerski klopi nekoliko bolj umirjen kot igralec, a še vedno dovolj energičen pri opozarjanju svojih igralcev in sodniškega para. V zaključnem delu prvenstva nam je v spominu ostal predvsem zaradi šepajočega koraka ob klopi, saj je staknil neprijazno poškodbo. Iz igralcev je iztisnil maksimalno borbenost in požrtvovalnost, na visoko raven pa je vzdignil tudi samozavest ekipe.

Strateg, ki ne kalkulira preveč, ampak zahteva dosledno izpolnjevanje zadanih nalog. Prihodnost je tudi v njegovih rokah.

Borut PLASKAN – Pomočnik trenerja, ki je v tej vlogi

vsaj tako uspešen, kot je bil uspešen na igrišču. Poln igralških izkušenj, ki ji poskuša razložiti in podariti igralcem, ki ga očitno poslušajo, in kar je še pomembnejše, verjamejo mu.

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

V rokometnem panju

Rokometna sezona 2002/2003 se je končala. Dobili smo novega državnega prvaka in dobili smo tudi čisto novega zmagovalca v pokalnem tekmovanju. Državni prvak je RK Celje Pivovarna Laško, ki je v dveh tekmah nasula kopico golov RK Mobitel Prule in suvereno zmagala. Celjani so tako po enoletni pavzi prinesli pokal spet čez Trojane pokal v knežje mesto. V boju za tretje mesto v državnem prvenstvu so bili rokometarji RK Gorenje Velenje prav tako v dveh tekmah boljši od konkurenčnega RK Prevent iz Slovenj Gradca. V prvi tekmi so Velenjčani doma dobesedno povozili ježke iz Slovenj Gradca, v drugi tekmi na Koroškem pa so domačini pokazali bodice. Več sreče so imeli igralci Gorenja, ki so si tretje mesto v državnem prvenstvu zagotovili z zmagovitim zadetkom nekaj sekund pred koncem tekme.

Če primerjamo vrstni red po končanem Play offu (končnici), lahko rečemo, da je skoraj identičen vrstnemu redu po končanem rednem delu prvenstva. Ogled tekem v končnici si je v povprečju ogledalo manj gledalcev kot v rednem delu prvenstva. To velja še bolj za tekme, kjer so nastopale slabše uvrščene ekipe po rednem delu. Na samih tekmah v končnici so ekipe delale več tehničnih napak, tako da igra za oko ni bila preveč lepa. Tekme najboljših štirih ekip z ostalimi so bile bolj »nujno zlo« kot rokometni spektakel. Prav gotovo bodo na RZS morali spremeniti tekmovalni sistem, da bo bolj atraktiven za gledalce. Morda bi bila liga boljša, če bi vsebovala samo 10 ekip ter bi bila končnica za prve štiri ekipe, kjer bi se zmagovalca polfinalnih parov pomerila za naslov prvaka na tri dobljene tekme?

Pravkar končana sezona nam je pokazala:

- zelo veliko kvaliteto razliko med »veliko« četverico in ostalimi ekipami;
- da je kvalitetno delo z mladimi in vključevanje le-teh v člansko ekipo pogoj za uspeh;
- da se je najboljši rokomet igral in se bo igral v savinjsko-šaleško-koroškem rokometnem bazenu. Ti klubi dajejo tudi največ reprezentantov v raznih državnih selekcijah.

Klubska strategija RK Mobitel Prule se je pokazala za nesprejemljivo v slovenskem prostoru. Dragi kupljeni igralci in igranje le dveh domačih igralcev je bil prevelik zalogaj za proračun, ki ni bil tako majhen. Finančni polom Prul bo verjetni velik izziv in priložnost za naskok na drugo mesto, ki vodi v Ligo prvakov za rokometna kluba iz Velenja in Slovenj Gradca. Prulski levi bodo verjetno poleg rokometnih klubov iz tujine zanimivi še za RK Gorenje, RK Prevent in RK Celje Pivovarna Laško.

Ježki iz Slovenj Gradca so se v letošnji sezoni uspešno prebili med najboljših štiri ekipe v obeh tekmovanjih. Kaj več jim ob hitri igri Celjanov v DP in Velenjčanov v Pokalu Slovenije ni uspelo. Igrali so pretežno obrambno 3 : 2 : 1, kar jih je zelo utrujalo, tako da je bila njihova igra v napadu za odteneh počasnejša od omenjenih klubov. V ekipi imajo nekaj izkušenih igralcev, vendar niso tako tekaško sposobni. Vendar ima RK Prevent kvalitetno upravo, ki je sposobna ekipo prevetrili in se okrepiti tako, da bodo konkurenčni samemu vrhu.

Na finalnem turnirju pokala Slovenije so bile spet prisotne najboljših štiri ekipe iz državnega prvenstva. Morda bi se moral pokal odigrati med prvenstvom, saj je bila gostota tekem med istimi tekmeči prevelika? Za nekatere presenečenje, za nekatere pač ne. Slovenski pokalni prvak je postala ekipa RK Gorenje Velenje, ki je z odlično igro na finalni tekmi, v obrambi in s hitrimi protinapadi uničila ljubljansko ekipo. Ti so v polfinalu odpravili Celjane, vendar so se Velenjčani do finala namučili z ježki iz Slovenj Gradca, ki so imeli že zmago skoraj v rokah.

RK Gorenje je končal svojo najboljšo sezono na slovenski rokometni sceni. Za las jim je ušlo finale v državnem prvenstvu, povsem zaslužno pa so osvojili Pokal Slovenije. Trenutno igrajo najlepši in najhitrejši rokomet v državi. Fantje so pokazali, da imajo res veliko srce in se borijo ne glede na žrtve (poškodbe). S trenerjem so našli sinergijo, ki jih je pripeljala do fanatične borbenosti. Prav ta borbenost je vzrok za nepotrebno izgubljene žoge v napadu. Vendar to je moderen rokomet. Do tega stanja so jih pripeljali tudi številni Velenjčani, ki so jih spremljali ob podpori navijaške skupine Šaleških graščakov na vseh pomembnih tekmah v sezoni. Bili so res osmi igralec v ekipi.

Kmalu se bo pričel prestopni rok za igralce. Že sedaj se veliko ugiba, kako naprej? Uprava bo poskušala zadržati te odlične rokometarje, ki se jim je cena po takih uspehih nedvomno dvignila in so postali zanimivi za druge klube. Okrepiti igralski kader in naskočiti rokometni vrh, še prej pa izplačati igralcem zaslužene nagrade ni mačji kašelj. Okrepitev v upravi kluba (novi predsednik) z novimi svežimi močmi je pohvale vredna, vendar pa tudi obveznost.

Videli bomo, ali se bo iz dima naredil velik ogenj ali bo to le majhen plamen. Počakajmo in upamo na najboljši!

Osa

Strel mimo gola?

NK Era Rudar bo nova nogometna ekipa, ki bo nastopala v najmočnejši slovenski nogometni ligi in za katero bodo po novem pesti držali tako Velenjčani kot tudi prebivalci Šmartnega ob Paki!

Skupščini klubov NK Rudar in NK Era Šmartno sta potrdili sporazum o povezovanju med obema kluboma, tako da je povezava le še vprašanje časa.

Oba kluba, ki prihajata iz Šaleške doline, imata svoje rezultate in tradicijo, a o tem bomo kaj več spregovorili drugič. V tem trenutku je bolj pomembna prihodnost, ki pa še ni povsem jasna, saj so zadnji dogodki samoumevno v glavah nogometnih privržencev povzročili rahlo zmedo, saj ni bilo in še vedno ni odgovorov na mnoga vprašanja in ugibanja, ki se vprašajo ob spremljanju dogajanja, ki bo na nogometnem področju v Šaleški dolini zagotovo še dolgo ostalo v spominih in športnih almanahih.

Oba kluba sta s svojima članskima ekipama nastopala v prvi slovenski nogometni ligi, imata pa tudi uspešne mlade nogometarje, ki prav tako tekmujejo v svojih konkurencah.

Po zatrevanju vodilnih klubskih mož bosta kluba povezala obstoječo infrastrukturo ter kadrovske, finančne in ostali potencial. Kakšen potencial predstavljajo tu igralci, ki za svoje športno udejstvovanje še niso plačani, ne vem, a srčno upam, da niso označeni z besedo »ostali potencial«, ker to za mlade igralce ne more pomeniti nič dobre-

ga. Klubski veljaki zatrjujejo, da bodo mlajše selekcije tekmovalne neodvisno ena od druge, mlada vrsta Rudarja pa bo tvorila izbor igralcev za prvo ekipo. No in že smo naleteli na prvi nesmisel in vprašanje, na katerega ni odgovora: Zakaj prav mlada selekcija Rudarja? Morda zato, ker so mladi igralci Šmartnega slabši in ker ima Šmartno ob Paki zaradi svoje relativne majhnosti tudi bistveno manj mladih prebivalcev? Sam si na to ne znam odgovoriti, a upam, da imajo odgovorni že pripravljen odgovor.

Najmanj ugibanj in nejasnosti je pri povezovanju finančnega potenciala. Dosedanja sponzorja bosta pač združila denarna sredstva in denar v prihodnosti ne bo več problem.

Če se združitev ne bo poznala v mošnjičku novega kluba, potem bo združitev popoln strel mimo gola. Poglejmo dejstva. Tako opevana nova profesionalna ekipa bo morala imeti visoke cilje tako v domačem kot tudi v mednarodnem merilu in vsi, ki šport spremljamo, vemo, da višje ko so ambicije, višji in večji so stroški in izdatki. Boljši igralski kader, boljši pogoji za trening in priprave, boljša infrastruktura, boljša in modernejša organiziranost so stvari, za katere denarja ni težko porabiti, če pa k temu dodamo še drugoligaško ekipo, ki prav tako nekaj stane, in še vse mlajše ekipe in spremljevalne dejavnosti, vidimo, da vse le ni tako rožnato, kot se na prvi pogled zdi. No, finance nenazadnje niso moje podro-

čje, zato to temo prepuščam tistim, ki so zanjo zadolženi, seveda v upanju, da so že v tem trenutku zagotovljena sredstva, ki bodo vzpodbuda nogometarjem, da bodo le-ti brezskrbno napadali državni vrh. Poglejmo si še povezavo infrastrukture. Najbolje bi bilo, če bi nova ekipa tekmovala na novem stadionu, ki bi ga zgradili na pol poti med Velenjem in Šmartnim, za kaj takega pa seveda realnih možnosti, tudi če sanjamo najbolj nore sanje, ni.

Po besedah vodilnih klubskih mož bo nova ekipa tekmovala na obeh dosedanjih objektih, po dogovoru pa bo polovica tekem odigrana v Šmartnem in polovica na stadionu ob jezeru. Prva slovenska nogometna liga ima poseben tekmovalni sistem, kjer vsaka od dvanajstih ekip odigra 33 tekem. Zanimivo, ni kaj! Vsaj ena tekma novonastale ekipe bo posebno zanimiva, saj bo en polčas odigran v Velenju, drugi pa v Šmartnem, in to bo zagotovo še dodatno pritegnilo nogometne privržence, ki bodo lahko na relaciji Velenje - Šmartno v svojih avtomobilih preko radijskih sprejemnikov izvedeli, kaj se dogaja na ostalih igriščih. Tu je še pokalno tekmovalje, ki ga je prav tako skoraj nemogoče porazdeliti med dva kraja, saj je na primer finalna tekma bistveno bolj pomembna in odločilna kot tista v prvem ali drugem krogu tekmovanja. Bojim se, da bo to vprašanje imelo svojega zmagovalca in oškodovanca, no navsezadnje pa je vse stvar dogovora.

Oglejmo si še povezavo kadrovskega potenciala. Če združimo igralce obeh ekip, dobimo igralski kader, ki šteje približno 40 mož. Teh 40 nogometarjev je potrebno razdeliti v dve ekipi, od katerih bo ena strogo profesionalna, druga pa bo temeljila na igralcih, ki bodo svoje znanje kazali v manj ugledni drugi ligi.

Ker bo nova ekipa ustanovljena na novo, bodo morale biti tudi pogodbe z igralci podpisane na novo, kar samoumevno pomeni prekinitve starih, za mnoge še veljavni pogodbe. Na žalost pa, kot sem izvedel, prav tu prihaja do nekaterih nesoglasij med igralci in upravami, saj so novi pogoji v novih pogodbah bistveno slabši, tako da nekateri akterji starih sporazumov zaradi negotovosti nočejo prekiniti, po drugi strani pa se upravičeno bojijo, da bodo morali svojo igralsko pot nadaljevati v nižji ligi, kjer je še nekoliko manj denarja. Vprašanje je tudi, kdo bo sestavljal novo moštvo, saj bo ta človek imel veliko pooblastil in predvsem odgovornost, kako sestaviti ekipo in katerim igralcem se zahvaliti ter jih eventualno priključiti drugoligaški ekipi.

To je torej samo nekaj vprašanj in ugibanj o novem pogumnem koraku dveh uglednih športnih klubov, ki imata vsak na svoji strani svoje privržence in navijače, ki se bodo morali kaj hitro združiti pod eno zastavo, pa naj si bo ta zeleno vijoličasta.

v šport zaljubljeni Don Juan

Polena Jakob trade prvaki mežiške doline

V Mežici se je končalo prvenstvo Mežiške doline v malem nogometu. Tudi letos je v prvi ligi bilo sila zanimivo. Krog ekip, ki lahko merijo na sam vrh, se je namreč še razširil, o prvaku pa se je na koncu odločalo v zadnjem krogu, ko sta se za naslov pomerili ekipi KMN Polena Jakob trade in Splošnega gradbeništva Hoti. V napetem srečanju so bili boljši igralci Polene, ki so izkoristili svoje izkušnje, saj že vrsto let zasedajo sam vrh lestvice. K zmagi je levji delež prispeval Bojan Iršič, »gradbincem« pa niso pomagale niti obrambe razpoloženega vratarja Mesariča. SG Hoti je tako po lanskem naslovu tokrat zasedel drugo mesto, tretja pa je bila ekipa Ravne city, ki je predvsem v spomladanskem delu prikazala odlične igre (okrepili so se z bivšima igralcema Korotana Švabom in Kordežem) in se močno povzpela po lestvici navzgor. Iz prve lige sta izpadli ekipi Leše in

Argonauti, iz druge lige pa sta napredovali ekipi Demokratov in veterani Prevalje. Liga malega nogometa postaja vsako leto popularnejša, še vedno pa nekoliko šepa sama organizacija. Ravno na

tem področju se bo moralo v novi sezoni veliko narediti, svoje pa bo z večjim prispevkom in samo vključitvijo v tekmovanje morala dodati tudi Športna zveza Ravne na Koroškem.

Končni vrsti red: 1. Polena Jakob trade, 2. SG Hoti, 3. Ravne city, 4. RCM Špedicija, 5. Riversi, 6. Cosa Nostra, 7. Leše, 8. Argonauti.

B.T.

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

Iz šmarškega kota

V teh pekleno vročih dneh, ko iz vsega, kamor pogledaš, odseva le še vročina, je tudi v senci trezno razmišljanje prevelik napor. To je dejstvo. In nikakršen izgovor, da bi mi opravičili naslednje vrstice. Ki so kljub vročini povsem hladni premislek. Kot kocka ledu, ki se počasi topi na razgreti koži.

Za šmarško ERO je 2. prvoligaška sezona, ki se je s končnim osvojenim 4. mestom resnično zaključila z uresničitvijo zastavljenih ciljev, čeprav z nekoliko grenkim priokusom, saj sta poraza v zadnjih dveh srečanjih vsaj malo zameglila pogled na resnično fantastično sezono s kar 12 zmagami, od tega so jih Šmarčani spomladanizali 7. Marsikaj so se v tem prvoligaškem kraju, ki je zadnji dve leti veljal za najmanjšo slovensko nogometno mesto, naučili iz prve sezone, ko jih je po resnično sanjskem jesenskemu delu v nadaljevanju toplo dejstvo nekoliko navnega kadrovanja (spomnimo se najboljšega strelca lanske jeseni Jovice Vica, ki so ga Šmarčani pred nadaljevanjem prodali v Avstrijo). Letos niso krajšali svoje klopi, niti kot po tekočem traku menjali trenerjev, po čemer so zasloveli v svoji prvi prvoligaški sezoni, ko so trenerski stolček zapovrstjo gredli Drago Kostajnshek (ki se je le-

tos vrnil v klub kot strokovni sodelavec), Bojan Prašnikar (ki se je kot selektor seveda tudi letos večkrat pojavil na šmarški tribuni), Stane Bevc (ki ga ni bilo opaziti v Smartnem) in Marjan Bloudek, ki je kljub najslabšemu izkupičku izmed vseh poprejšnjih trenerjev začel letošnjo sezono. Za njim je krmilo takoj prevzel Mariborčan Borut Jarc, ki je s svojim pristopom, energijo in neposrednostjo postavil stvari na svoje mesto, povezal igralce in upravo, okreplil in dopolnil igralni kader in takoj postal ljubljenec navijaške skupine Šmarški Martini, ki so (postali) bistven del šmarške nogometne kulture. Sploh so bile prvoligaške nedelje v Šmartnem ob Paki pravi spektakel. Zabava. Adrenalin. Način življenja. V anale bodo šle prenekateri predstave, predvsem spektakularnih 5 : 5 v 17. krogu novembra lani, ko so novi stari državni prvaki ves čas ločili vodstvo šmarško vijoličnih, in na koncu je številna publika videla kar 10 nepozabnih zadetkov. Kljub okrepljenemu napadu se je spomladni izkušeni Smajloviču in Šimundžiču priključil nekdanji najboljši strelac Šmarčanov v 2. ligi, Borut Arlič, strelsko pa je blestel domači kapetan Ramiz Smajlovič, ki je s 16. goli na koncu zasedel odlično tretje mesto na

lestvici. In kakšnega zagotovo posvetil svojima novorojenima sinovoma dvojčkoma. Ob velikih težavah večine klubov v slovenski ligi je Era ves čas uspešno krmarila skozi vso sezono, res pa je, da je ravno v tem letu največjih uspehov rodila ideja povezave članskih ekip šmarške ERE in velenjskega Rudarja, ki je po velikih mukah in peripetijah gladko izpadel iz prve lige. In to je srž problema. Leto največjih uspehov. Iluzija, da je moč igrati le s srcem. Pozabljanje, da je s srcem moč le (še) navijati. Živeti za nekaj, česar (menda) že dolgo ni več. Ker se to magično okroglo črno-belo usnje že dolgo vrti le še zaradi denarja. In ko je v glavni vlogi denar, ni nikakršnih čustev. Ker ni prostora zanje. Ga ne sme biti. In če bi na četrtkovem zasedanju občnega zbora NK Šmartno prevladala čustva, Šmarčani prve lige ne bi dali nikoli. Ker je prevladal razum, je bil sklep o povezavi članskih ekip ERE in Rudarja v Šmartnem ob Paki le 24 ur po sprejemu v Velenju potrjen. In to potem, ko je sonce za obzorjem že zdavnaj ugasnilo. Pa je bilo kljub temu tako vroče, da na obrazih med potnimi sragami solz sploh ni bilo opaziti. Pa so zagotovo polzele ...

Mojca Ažman

Športnika Črne Kunc in Mazetova

V Črni na Koroškem so izbrali najboljše športnike za sezono 2002. V obeh glavnih kategorijah sta slavila alpska smučarja. Tako je bil med športniki za najboljšega izbran Mitja Kunc, med športnicami pa Tina Maze. »V Črni je ogromno dobrih športnikov in konkurenca je velika. Lepo se je vsako leto zbrati in videti, da je tudi za mano veliko mladih, ki se ukvarjajo s športom. Upam, da se bo takšna tradicija v Črni še nadaljevala,« je po podelitvi dejala Tina Maze, ki se že vneto pripravlja na novo sezono. »Upam, da bo

tudi prihajajoča sezona dobra. Kaj bo, pa bomo videli. Treniramo že močno, opravljenih imamo že kar nekaj treningov in v bistvu se mi stara sezona še sploh ni zaključila. Sedaj gremo na kondicijski del priprave, tako da počitek še sledi. V novi sezoni si želimo napredovati predvsem v slalomu, mogoče tudi v drugih disciplinah, kar pa bo odvisno od samega razporeda. V veleslalomu pa si želim ostati pri vrhu.« Med športniki do petnajst let sta nagrado prejela Tilen Debelak in Janja Fortin (oba Tradicionalni karate

klub). Priznanje za športne rezultate sta prejela tudi junak svetovnega prvenstva v alpskem smučanju Aleš Gorza in karateist Nejc Kotnik. Podelitev priznanj je potekala v prostorih nogometnega kluba Peca, v bodoče pa bi se lahko organizatorji potrudili pripraviti prireditev bolj »na nivoju«, saj imajo navsezadnje v občini športnike svetovnega in ne krajevnega formata.

(bt)

Prva liga je izziv

Da bo Koroška dobila predstavnika v prvi ženski odbojarski ligi, realno ni pričakoval nihče. A mlade igralkice OK

močnejši, saj imajo v svojih vrstah najmanj tri, nekateri štiri tujke. S tega vidika OK Prevalje ni ekipa, ki lahko

venske reprezentance na Prevaljah. Selektor Dragutin Bal-tič je namreč Prevalje izbral za bazo priprav pred kvalifi-

Prevalje so sezono pričele več kot odlično in tako iz praktično nič postale glavne kandidatke za napredovanje. Pred nadaljevanjem spomladanskega dela prvenstva so vsi, tudi trener Franjo Jež, pričakovali padec in s tem tudi konec sanj o prvi ligi. Zgodilo pa se je ravno obratno in že krog pred koncem se je vedelo, da bodo Prevalje ponovno imele ekipo v prvi ligi. »Uvrstitev v prvo ligo nismo pričakovali in smo bili presenečeni. Po rezultatih smo tako lahko sezono zadovoljni, kvaliteto pa bo še potrebno dvigniti,« je sezono ocenil prvi trener ekipe Franjo Jež. Slednji se več kot dobro zaveda, da je prva liga povsem druga pesem. Razkorak je namreč še večji kot v nekaterih drugih športnih panogah, prav tako se klub na finančnem področju ne more kosati z ostali klubi. »Odkrito povedano, naša optimistična želja je obstati v prvi ligi. A razmere poznam in ostali klubi so

realno pričakuje obstanek.« Z izjavo trenerja se lahko žal povsem strinjamo. Ekipa je namreč mlada, brez pravih izkušenj, vodstvo pa za nakupe dragih tujk niti nima denarja ne interesa. Več ali bolje še več pozornosti bodo namreč tudi v prihodnje namenili vzgoji igralk, kar bi čez kakšno leto mogoče pripeljalo do ekipe, ki se bi bila zmožna enakovredno kosati tudi za obstanek v prvi ligi. In to s povsem domačim kadrom, kar je že prava redkost. »S prvo ligo želimo pridobiti izkušnje, in da tudi igralkice vidijo, za kaj gre. Odrekanja je več, kvaliteta je višja, naša strategija z vzgojo mladih pa je jasna. O tujih okrepitevah trenutno ni govora, dogovarjamo pa se z nekaterimi mladimi perspektivnimi igralkami iz bližnjih klubov. Za dvanaest deklet je igranje v prvi ligi izziv.« Kako izgleda odbojka na visokem nivoju, so igralkice Prevalj lahko delno okusile ob gostovanju slo-

kacijami za napredovanje v A evropsko skupino, zaradi pomanjkanja igralk pa so jim na pomoč priskočili v domačem klubu. Izkušnja je bila več kot dobrodošla. »Igralkice so spoznale veliko večjo intenzivnost treninga, saj je trening potekal najmanj dve uri. Količina vadbe je bila tako dva do trikrat večja od naše. Prav tako je več žog, hitrost udarcev je večja, trening vodita dva trenerja. Vodstvo sem že opozoril, da je v prvi ligi potrebno izboljšati določene vidike dela in da je ura in pol vadbe premalo.« Jež bo s pripravami na novo sezono pričel 12. avgusta, ko se bodo dekleta zbrala na Prevaljah. Bazični del priprav bo potekal v domačem okolju, v načrtu pa so tudi septembrske priprave v Poreču.

Bogdan Tušek

KOROŠKI
 97,2 FM Radio
 SLOVENJ GRADEC

Z VAMI VEDNO IN POVSOD!

marketing: tel.: 02 88 22 350
 e-mail: marketing@koroski-radio.si

HOROSKOP

(od 10. junija do 16. junija 2003)

OVEN

Planet Jupiter resnično dela za vas! Ponuja vam izboljšanje finančnega položaja, ponuja potovanja, uspehe v tujini. Nahajate se v dobrem obdobju. Ne pokvarite vsega preprosto s tem, da ukrepate svojeglavo, ker ne prenesete nasvetov in ukazov drugih. V ljubezni dokaj stabilno. Na zdravstvenem področju pa pazite na dihala, predvsem pljuča. Zadihajte globoko in počutili se boste bolje!

BIK

Napadalni Mars vas bo nehal »gnjaviti« v torek, ko prestopi v znamenje Ribi! Potem pa se boste sprostiti in svobodnje zadihal. Negotovost bo mimo in položaj se vam bo zboljšal. Postopoma boste imeli vedno več energije. Dober začetek za dolgoročne poslovne zadeve. Pričakujete lahko boljši zaslužek oz. več sreče na materialnem področju. Zdravje se vam bo izboljšalo. V partnerstvu vse bolje. Oporo boste našli v »toplom zavetju« doma.

DVOJČEK

Sijajen teden! Venera v vašem znamenju vam bo prinesla ljubezen, zabavo in radost. Merkur pa bo poskrbel, da boste dobro seznanjeni z vsemi novostmi. Sobota bo dan ugodnih novic! Pred vami je teden povezovanja z drugimi - znanci, sorodniki, sosedji ... Izkoristite energijo, ki je

v vas, in intenzivneje zaživite. Ne dovolite, da neizkoriščeni dnevi bežijo mimo vas. Pazite se prenapetosti, zaletavosti in prenapetosti, zato se varujte poškodb. Izkoristite torek, ko bo za vas najbolj romantičen dan!

RAK

Sprijazniti se boste morali z dejstvom, da vedno ne morete biti v središču dogajanja oz. pozornosti. Zato se ne prepuščajte malodušju in brezvoljnosti. V vas se skriva veliko bojevitosti in ta vam pomaga, da se vedno izvečete. To ni ugoden teden za iskanje priznanj in tveganj v neznano. Z večjimi posli »malce« počakajte! Partnerski in družinski stiki bodo ugodni. Luna v vodnem znamenju Ribi vas bo konec tedna raznežila in omehčala. Izkoristite dano pozicijo neba in s čustvi na plan!

LEV

Tudi ta teden boste uživali zaščito Jupitra, ki vam bo odpiral pot do sreče. Obnovite poznanstva in prijateljstva, na katera ste že pozabili. Napetosti, ki se ste jih do sedaj doživljali, bodo mimo. V tem tednu se vam lahko izpolni »srčna želja«, morda v soboto! Zastavljen cilj vam bo pomagal realizirati dober prijatelj. Z veliko volje vam bo uspelo narediti tisto, kar si že dolgo prizadevate. Zavedajte se, da brez odpuščanja na vseh področjih življenja, ne napredujemo!

DEVICA

Ker vedno samo dajate, je čas, da si tudi kaj privoščite! Morda počitek! Zaželite si obilico miru! Pazite se odnosov z okolico, še posebej v ljubezni. Previdnost v prometu ne bo odveč. Neza dovoljni s položajem doma in v službi boste storili nekaj, kar bo razbilo monotonost. V tednu, ki je pred vami, lahko pričakujete kakšno neprijetno novico, ki vas bo prizadela. Previdnost v petek, še bolj v soboto, ne bo odveč. Najboljši dan bo nedelja. Napetost dogodkov je pred vrati, zato v odločitvah previdno!

TEHNICA

Energije boste imeli preveč! Uživali boste med prijaznimi ljudmi in v družbi ljubljene osebe. V tem tednu boste srečali veliko prijateljev in znancev. Družabno življenje bo na višku, še posebej v petek. Poslovno vam kaže zelo dobro, v sredo ne tvegajte preveč! V ljubezni bo polno romantike in želje po snidenju s sorodno romantično dušo. Ne tvegajte preveč! Najboljša dneva za vas v tem tednu bosta petek in torek. Ne bežite pod oblake in soočite se z dejstvi!

ŠKORPIJON

Še malo, pa bo bolje! Trenutno je potrebno, da ostanete z obema nogama na zemlji. Nekoliko napet teden je pred vami, toda kmalu bo bolje. Ne zaupajte praznim obljubam, in če želite uspeti,

brez truda ne bo šlo! Mars, ki prihaja v Ribi, vam bo do konca leta prinašal veliko energije za delo in bo vaš delovni zaveznik. Kljub obilici dela pomislite tudi na rekreacijo, saj jo krepko potrebujete za sprostitve. Pijte veliko tekočine in pazite na težo! Novi cilji so pred vami!

STRELEC

Pred vami so dobri in slabi dnevi! Torej pred vami je živahen teden. Vaš najboljši dan je petek, delno tudi torek. Okoli vas se bo trlo ljudi in kot vedno boste uživali v središču pozornosti. Polna Luna, ki je bila v vašem znamenju, vam bo pustila posledice pri zbraniosti. Na delovnem mestu vas bo preganjalo delo. Toda svoboda je vaša parola in vedno jo izrabite v svoj prid. Še dobro, da vas vaš vladar Jupiter nikoli ne pusti na cedilu! Sledijo velike spremembe, predvsem doma. Z nasmehom in toplim pogledom boste dosegli več kot z nejasnim govorjenjem!

KOZOROG

Počutili se boste negotove, ker razmer ne obvladate dobro. V prihodnjem tednu vas čaka obilica dela. Nemogoče naloge vam bo uspelo rešiti s sistematičnim in doslednim delom. V tem tednu boste vložili za izpolnjevanje delovnih obveznosti kar dosti energije. V ljubezni do partnerja ste preveč kritični. Poskušajte ga razumeti in lahko boste ponosni nase. Pazite na zdravje, zlasti v sobo-

to in ponedeljek. Četrtek vam je naklonjen na vseh področjih. Če potrebujete posojilo, vam bo to omogočeno v petek!

VODNAR

Lep in dinamičen teden! Zabavali se boste v sredini tedna, saj bo Luna v vašem znamenju v torek in sredo. Od prijateljev boste izvedeli veliko zanimivega. Tudi v ljubezni sledijo zanimivi dogodki. Morda vas čaka na tem področju sprememba! Dober dan za spremembo je torek.

V denarnih zadevah vam kaže dobro, zato so vse investicije zaželjene. Tudi zdravje se izboljšuje, skratka vse dobro. Izkoristite prilžnosti, dokler so!

RIBI

Nekoliko stresen teden je pred vami! V prihodnjih dneh boste precej občutljivi, nemirni in napeti. V službi bi se lahko razkrilo, kar vam ni všeč. Zato pazite, kaj govorite! Ne jejte preveč mastne hrane! Jupiter v Levu kaže, da vas užitek večkrat zanesejo. Posledice so vidne pri zdravju. Vaše zdravje bo občutljivo! Pojavile se bodo prebavne motnje in morda holesterol v krvi. V ljubezni sledi negotovost in razdvojenost, zato v partnerskih vezah previdno! Morda ste končno ugotovili, da si želite nekaj spremeniti!

Zapisala:
Astrologinja »SPELA«

MALI OGLASI

PRODAM:

Prodajam (reportersko) video kamero Grundig, ki je v odličnem stanju za 15.000,00 SIT. Za vse informacije pokličite na telefonsko številko 03/58-64-930.

Na robu mesta, na ravni in sončni legi prodajamo zazidljive parcele. telefon: 031-743-046.

Na prodaj imamo računalnik Celeron 300, 64MB ram, 4,3 GB HDD, CD-rom, disketnik, grafična ATI 8MB AGP, zvočna, mrežna, miš, tipkovnica; Cena: 29.000,00 SIT. Pokličite na: 041-726-353.

KUPIM:

Kupim prtljažnik za pritrditev na strešne sani za FORD escort - karavan. Pokličite: 041-219-637.

DELO:

Nudim pomoč v gospodinjstvu, likam čistim in pospravljam po 15 00 v Velenju in okolici.

Telefonska številka 03/58-64-930. Pokličite po 1500 uri.

Iščemo prijetno dekle za strežbo v mirnem bistroju.

Vse ki so pripravljene sprejeti delo, naj pokličejo na telefon: 041-497-630.

Potrebujem osebo, ki bi očistila celotno hišo - novogradnjo, za pravo za selitev. Pokličite na telefon 041-979-982.

Iščemo koloporterje za prodajanje časopisa in zbiranje naročnikov na območju Koroške in Celjske regije. Plačilo odvisno od opravljenega dela. Pokličite na telefon: 041-390-104.

BREZPLAČNO FOTO CD

(digitalna arhiva)

Fotografija 10x15 - samo 70 SIT
Fotografije za dokumente - 1000 SIT
POPUST - študentje, dijaki, upokojenci

BOGAT DARILNI PROGRAM

Foto Art

Prešernova 7c, 3320 Velenje

POZOR! Nagrada vam pripada pri vsakem razvijanju filma in izdelavi vsaj 20 slik.

SPOROČILO ZA JAVNOST!

Kaj je dobro vedeti o zdravstvenem zavarovanju pred odhodom v tujino

Ravne na Koroškem, 10. junij 2003 - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod) pred poletno turistično sezono obvešča zavarovane osebe o postopkih ureditve zdravstvenega zavarovanja med začasnim bivanjem v tujini, tako da se izognemo neposrednemu plačilu praviloma visokih stroškov zdravljenja v tujini. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo 1. maja 2004 so na tem področju predvidene določene spremembe večinoma administrativnega značaja, na podlagi katerih bodo zavarovane osebe enostavneje in brez neposrednega plačila uveljavljale pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v vseh državah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švici.

Zavarovanim osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Republiki Sloveniji, je v času začasnega bivanja v tujini zagotovljena pravica do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči. Način uveljavljanja te pravice je odvisen od tega, ali zavarovana oseba potrebuje storitve nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba (konvencija), ali v državi, s katero meddržavna pogodba (konvencija) ni sklenjena.

1. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državah – podpisnicah meddržavnih pogodb

1.1 Uveljavljanje pravic na osnovi potrdila

Vsem zavarovanim osebam za čas začasnega bivanja v Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Italiji, Luksemburgu, Madžarski, Makedoniji, Nemčiji, Nizozemski in Romuniji priporočamo, da si pred odhodom v navedene države priskrbijo z meddržavno pogodbo dogovorjeni obrazec "Potrdilo o pravici do zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v drugi državi".

V izogib dolgim vrstam pred referati Zavodovih oddelkov za mednarodno zavarovanje in plačilo potrdil omogoča Zavod brezplačno elektronsko naročanje omenjenih potrdil, in sicer na internetu (www.zzss.si) in na 295 samopostrežnih terminalih, ki so sicer namenjeni potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja. Naročilo je moč opraviti le z veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja, torej urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem. Uspešno izvedenemu elektronskemu naročilu sledi dostava potrdil z navadno pošto pošiljko na naslov zavarovane osebe v Sloveniji, in sicer v roku treh delovnih dni, zato zavarovanim osebam svetujemo, da potrdilo naročijo vsaj 4 delovne dni pred odhodom v tujino. Obdobje veljavnosti izdanega konvencijskega potrdila je 90 dni.

Potrdilo lahko dobijo zavarovane osebe tudi na mednarodnih oddelkih v vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda, torej tam, kjer imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Za pridobitev potrdila na klasični način je potrebno predložiti veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja in poravnati ceno potrdila, to je 150 SIT.

S tem potrdilom lahko zavarovane osebe v navedenih državah uveljavljajo pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči, in sicer praviloma brez plačila pri zdravnikih ali zdravstvenih ustanovah, ki so del javne (državne) zdravstvene mreže. Pri zasebnih zdravnikih ali privatnih klinikah, ki nimajo pogodb z državo zavarovalnico, pa bodo morali stroške poravnati sami in po vrnitvi uveljavljati povračilo teh stroškov na pristojni območni enoti ali izpostavi Zavoda. Za povračilo je potrebno predložiti originalne račune, na podlagi katerih se po postopku, ki je določen z meddržavno pogodbo, opravi povračilo stroškov v višini, kot to prizna tuj nosilec zdravstvenega zavarovanja v kraju, kjer so bile storitve nudene.

V letu 2002 je bilo več kot 78,5% potrdil izdanih za Hrvaško, zato Zavod na podlagi izkušenj iz preteklih let zavarovanim osebam svetuje, da konvencijsko potrdilo fotokopirajo, fotokopijo pa na enotah Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje (HZZO) zamenjajo za hrvaško potrdilo, ki ga je potrebno v primeru nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči predložiti hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev. Zavarovane osebe naj originalno, slovensko konvencijsko potrdilo shranijo, saj ga bodo morda potrebovali za uveljavljanje nujnih zdravstvenih storitev na območju drugega področnega urada Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje oziroma neposredno pri hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev. Na splošno sicer velja, da nujno zdravljenje in nujna medicinska pomoč pomeni vse tiste storitve, ki jih ni mogoče odložiti, ne da bi bilo ogroženo zdravje ali življenje zavarovane osebe. Vendar pa so opredelitve nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v posameznih državah različne, saj veljajo pri uveljavljanju te pravice predpisi države, kjer so bile storitve opravljene. V primeru težav pri uveljavljanju pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči ter pogojevanju le-te s protiplačilom Zavod zavarovanim osebam svetuje, da skrbno shranijo vso dokumentacijo in jo po vrnitvi v domovino posredujejo na enoto Zavoda za morebitno povrnitev stroškov zdravstvenih storitev.

1.2 Uveljavljanje pravic na osnovi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja

Razen navedenih držav so meddržavne pogodbe sklenjene še z državo Bolgarijo, Češko, Poljsko ter Veliko Britanijo in Severno Irsko kjer zavarovane osebe pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči uveljavljajo v javnih zdravstvenih zavodih na podlagi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. Tudi v tem primeru bodo morali stroške plačati sami, če bodo uveljavljali pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči pri zasebnikih, ki niso del javne zdravstvene mreže. V primeru, da bo zavarovana oseba morala plačati zdravstvene storitve, lahko vloži zahtevek za povračilo na pristojno območno enoto oziroma izpostavo Zavoda.

Pri uveljavljanju pravice do storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba, veljajo glede obsega, vrste in načina nudenja nujnih zdravstvenih storitev predpisi države, kjer so bile storitve opravljene.

2. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v ostalih državah

Z vsemi ostalimi državami niso sklenjene meddržavne pogodbe oziroma meddržavne pogodbe ne urejajo področja zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da morajo zavarovane osebe, v primeru uveljavljanja storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči le-te plačati sami. Na podlagi originalnih računov bo pristojna območna enota oziroma izpostava Zavoda opravila povračilo stroškov v višini ustreznega deleža po povprečni ceni teh storitev v Sloveniji. Ker so lahko cene zdravstvenih storitev v tujini tudi do dvakrat ali trikrat višje kot v Sloveniji, Zavod svetuje zavarovanim osebam, da sklenejo prostovoljno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, ki ga ponujajo nekatere slovenske zavarovalnice. Tovrstna zavarovanja krijejo stroške nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v tujini brez neposrednega plačevanja storitev tako v zasebnih kot tudi v državnih zdravstvenih ustanovah in nudijo vrsto drugih praktičnih koristi (npr: prevoz zavarovanca do zdravstvene ustanove v tujini ali po potrebi v domovino, pravno pomoč, premagovanje jezikovnih ovir, pomoč svojcem...).

Podrobnejše informacije o zdravstvenem zavarovanju lahko zavarovane osebe dobijo na vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, na spletni strani Zavoda (<http://www.zzss.si>), na samopostrežnih terminalih in na telefonskem odzivniku tel. št. 01/30-77-300 (poglavje 4).

3 Uveljavljanje pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo

1. maja 2004 bo Slovenija postala polnopravna članica Evropske unije (EU). S tem dnem dalje se bodo meddržavne pogodbe (konvencije), ki jih je Slovenija sklenila z državami, članicami EU, uporabljale v omejenem obsegu t.j. uporabljale se bodo le še za državljane tretjih držav, če do vstopa Slovenije v EU Uredba 1408/71 ne bo novelirana. Še nadalje pa se bodo izvajale konvencije, ki so sklenjene z državami, ki še ne bodo postale članice EU t.j. z Bolgarijo, Hrvaško, Makedonijo in Romunijo. Z vključitvijo Slovenije v EU bo tudi na področju socialne varnosti veljal evropski pravni red, kar pomeni da bo Slovenija na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja morala izvajati določbe Uredbe 1408/71 in Uredbe 574/72 istočasno s sklepi upravne komisije Evropskih skupnosti za socialno varnost delavcev migrantov in sodbami evropskega sodišča. Na tej podlagi bodo zavarovane osebe, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Sloveniji, uveljavljale pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči med začasnim bivanjem v državi članici EU in državi članici Evropskega gospodarskega prostora na podlagi enotnega obrazca, E 111, to je v naslednjih državah: Avstriji, Belgiji, Cipru, Češki, Danski, Estoniji, Finski, Franciji, Grčiji, Irski, Islandiji, Italiji, Latviji, Litvi, Liechtensteinu, Luksemburgu, Madžarski, Malti, Nemčiji, Nizozemski, Norveški, Poljski, Portugalski, Slovaški, Španiji, Švedski, Švici ter Veliki Britaniji in Severni Irski. Zavarovane osebe bodo lahko obrazec E 111 brezplačno naročale na samopostrežnih terminalih in spletnih straneh Zavoda, kot to velja že sedaj za konvencijska potrdila.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota Ravne na Koroškem

Fejat Sejdić orkestar v Velenju

V petek, 6. junija, smo bili priče fenomenalnem spektaklu. Obiskali so nas »trubači« Fejata Sejdića iz Srbije, ki so se odzvali povabilu Šaleškega študentskega kluba.

Legenda Fejat Sejdić je vodilni balkanski mojster na »trubi« in dobitnik mnogih prestižnih glasbenih nagrad. V svoji zelo dolgi karieri je med drugim prispeval glasbo za film »Dom za vešanje« režiserja Emirja Kusturice, igral mnogim pomembnejšim, sodeloval z Nedo Ukraden, Goranom Bregovičem in drugimi vrhunskimi glasbeniki. Vendar ga tokrat v Velenju zaradi zdravstvenih razlogov ni bilo zraven. Pa nič zato. Njegovi »učenci« oziroma bratje, vnuki

in sinovi so s svojim nastopom znova dokazali, da publike nikoli ne pustijo ravnodušne. V raznolikem repertoarju so se našle tako romske tradicionalne pesmi, kot so Mesečina in Djurdjev dan, kot tudi zimzelene melodije, srbsko kolo in celo priredba Na goličici bratov Avsenik.

In kako je vse potekalo?

Zaradi prometnega zamaška na trojanskem klancu so »trubači« zamudili uro in pol. Dogovorjeni smo bili, da se srečamo pred avtobusno postajo in okoli 18.30

so končno prispeli. V belem kombiju je bilo nagnetenih osem romov v črno-belih nogometnih dresih plus manager Pavle, ki je bil tudi voznik in beograjski novinar, zadolžen za reportažo v srbskem mediju Politika Ekspres. V kombiju je bil močno prisoten vonj alkohola in cigaretnega dima. Odpeljali smo se na Kardelejevo ploščad oziroma v King's Pub, kjer je bilo tudi štartno mesto. Na njihovo željo smo dobili dovoljenje mestnih oblasti, da lahko igrajo na ulici. Pred Kin-

g` s Pubom so začuden množici naključnih obiskovalcev odigrali tri »komade« in se počasi odpravili proti centru mesta. Vseskozi jih je spremljala karavana navdušenih poslušalcev. Zaustavili so se šele na Titovem trgu, kjer so odigrali še nekaj pesmi. Potem smo se odpeljali v gostilno Lipa na večerjo. Na željo lastnika gostilne so svoje instrumente ponovno vzeli v roke in dobesedno spravili na noge vse, ki so bili tam. Vendar čas ni bil na njihovi strani, tako da je sledil premik

na Velenjski grad. Ob 22.00 smo prispeli v atrij velenjskega gradu, kjer jih je preko tristo obiskovalcev pozdravilo z aplavzom. Najprej je nastopila predskupina Perkakšns iz Litije. Na obrazu nekaterih »trubačev« je bil opažen nasmešek, in ko sem nekoga od njih vprašal, kaj je smešno, mi je odgovoril, da to, da igrajo na note. Rekel je, da oni sami ne poznajo not in da igrajo »po posluhu«. Nekoč pred leti so na nekem glasbenem festivalu v Franciji na veliko začudenje organizatorjev

v sedmih urah »naštudirali po posluhu« štiriindvajset pesmi. To nedvomno izkazuje izreden talent »trubačev«, ki so ga dokazali tudi pred velenjsko publiko in si zasluženo izploskali še tri dodatke. Uro in pol dolg koncert se je na veliko žalost obiskovalcev naposled končal. Prava merica, ali kot so sami rekli: »Malo para, malo muzike«.

Siniša Hranjec
foto: Jurij Vižintin

